

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2948) 2006 SEPTEMBER - RUGSĖJIS 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Valdymo estafetė

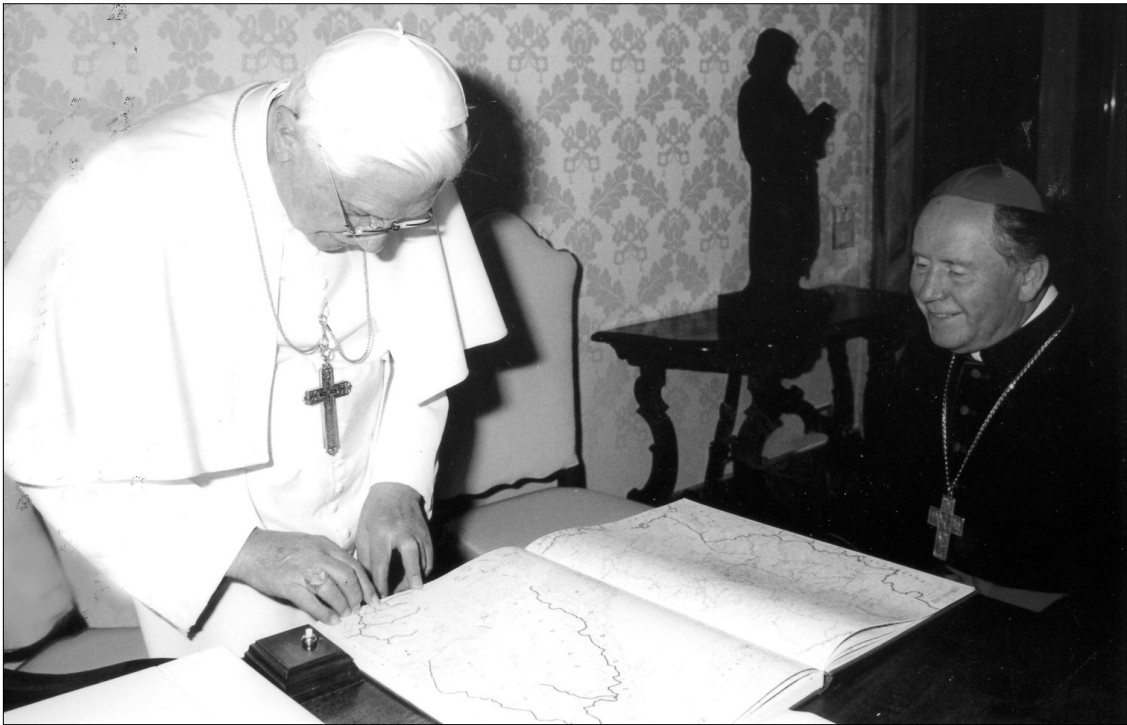
Keturioliktoji Lietuvos vyriausybė, sudaryta Gedimino Kirkilo, š.m. liepos 18 d. prisiekė, atseit pradėjo darbą. Kai kurie ministrai tą darbą pradėjo atostogomis. Tai gana būdinga, nes rodo, į kur pirmiausia krypta dėmesys.

Isave. Turbūt toks pirmtakų pradėtas paprotys (jeigu ne taisyklė) turi būti tęsiamas. Naudingi dalykai jokių klausimų nesudaro ir ginčų nesukelia. O pagaliau – ranka ranką plauna. Išeiviją kasdien pasiekia gana gausi ir oficiali informacija apie seimo narių, ministerių bei kitų aukštųjų pareigūnų veiklą. Skaitant tuos smulkmeniškai surašytus pranešimus susidaro įspūdis, kad toji veikla gana dideliu nuošimčiu tėra kova už postus, už atlyginimus, už apmokamas keliones, už priedus ir privilegijas – žodžiu, už asmeninę gerovę ir įsitvirtinimą valdžioje. Regis, lyg kas sakyte sakytų: apsirūpinsime patys, o valstybės reikalai nepabėgs. Asmeninis susitvarkymas neatidėliotinas, nes visokie elgesio kodeksai ar kokie nelaukti apvaržymai gali visus užmojus sujaukti, o be to, kiek gi čia tos kadencijos, kai tas laikas taip greitai bėga. Skubėti skatina ir nelemtos šnekos apie vyriausybės išsilaikymą, apie jos trumpą amžių. Optimistai net pusės metų jai neduoda. Visa tai iš toliau stebint, smulkus partinių reikalų bei jų kovų aprašymus skaitant, aišku, darosi liūdna. Nei nuotaikos, nei kritiniai žvilgsniai reikalo nepataisys, nieko iš esmės nepakeis. Visa pakeisti tik rinkėjai galėtų. Bet jų mažėja. Juo daugiau negerovių viršūnėse, juo mažiau balsuotojų. Piliečiai nusišuka nuo tų liūdnų dalykų – žinokitės, ponai. O pastariesiems turbūt tik to ir tereikia. Užtat nėra ko per daug stebėtis. Vyksta labai sklandi tos pačios komandos (ne partijų) valdymo estafetė, vis iš rankų į rankas perduodant tą pačią laimėjimus ir turtelius teikiančią lazdelę. Senoji kompartija, atsišakojusi kitais vardais nesiteikia pasitraukti ir į pasaulį prabyla nepriklausomos Lietuvos vardu, nes dabar taip reikia. Anuomet buvo sovietinė respublika, dabar valstybė. Atrama savo gerovei išlaikyti ta pati. O dar ir Europos sąjunga neperblogiausias priedas. Kas žino?

TURBŪT nedaug suklystume sakydami, kad tie, kurie savo asmeninius reikalus kelia virš visko, yra blogi vadovai. Juo labiau – valstybės vadovai, prisiekę būti atsakingi už visos šalies žmonių gerovę ir jos ateitį. Blogi ir tie, kuriems patikėtos pareigos tik garbę tereiškia. Atrodo, turėtų būti aišku, kad per rinkimus reikėtų išrinkti gerus vadovus. O dairomės ir vieni kitus klausiamo, kodėl tokių neišrenkame? Gal kas sakytų, kad nėra tinkamų kandidatų. Vargu ar tai tiesa? Nes kur tie tūkstančiai intelektualų, tikrus, ne partinius, aukštuosius mokslus baigusius, akademikų, kultūrininkų, politologų, sociologų, nepartinių teisininkų? Negi jiems nerūpi, kas Lietuvoje dedasi? Negi jie nori, kad jiems seime atstovautų žmonės, kurie net nežino, ką tas seimas iš tikrųjų turėtų veikti? Nesinori tikėti, kad šviesuoliams būtų visiškai nesvarbu, kas kraštui vadovauja, kokius įstatymus priima? Taip tikrai nėra, nes kai kurie vieši pareiškimai su daugybe parašų byloja apie problemas, kurios vis stipriau ima rūpėti visai tautai, beieškančiai geresnių sprendimų visuotinei gerovei kelti. Daugelio tvirtinimu, apskritai gyvenimas Lietuvoje gerėja. Bet tai žvilgsnis į gatves ir parduotuvių vitrinas. Dvasinės vertybės jose neišstatomos. Bet jų yra. Tikėtina, kad bus ir nemažės. Jaunų žmonių linkmė ieškoti ilgalaikių atramos taškų reiškiasi įvairiomis formomis – kaupiasi dvasinis kapitalas, reikalingas nemažiau už medžiaginį. Jį reikia panaudoti Lietuvos valdymui ir vadovavimo būdai. Galimas dalykas, kad daugelio užsieniuose pagyvenusių ir tėvynen grįžusių patirtis bus panaudojama stipresnei ir plačiau reginčiai valdžiai sudaryti. Piliečių pasitikėjimą jų pačių rinktu seimu yra būtina atstatyti. Tai svarbiausia. Tai išeities taškas ir įrankis, be kurio vargu ar bus kada įmanoma taisyti, kas taisytina. Č.S.

Lietuvos vyskupai pas Šv. Tėvą Benediktą XVI 2006 metais birželio 23 dieną Vatikane

Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis pas Šv. Tėvą Vatikane 2006.VI.22 pasakoja apie Lietuvą ir savo vyskupiją. Šv. Tėvas Benediktas XVI ieško žemėlapyje tų sričių

Saujelė lietuvių Sibire

“Bekraščiams Sibire – saujelė lietuvių”. Tokia antraštė pavadintas straipsnis, spausdintas dienraštyje *Lietuvos žinios* ir taip pat paskelbtas Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) tinklalapyje po nuoroda “Misija Sibiras”. Kaip anksčiau buvo rašyta, pirmoji jaunimo ekspedicija išvyko iš Lietuvos birželio 14 d. Jos tikslas – paminėti birželio trėmimus ir aplankyti tremties vietas, tvarkyti ten žuvusių tautiečių kapus. Apie šią kelionę rašė kartu vykęs LŽ žurnalistas Feliksas Žemulis, aprašė kai kuriuos savo įspūdžius.

“Birželio 14 dieną sukako 65 metai, kai sovietų okupacinė valdžia pradėjo masiškai tremti lietuvius į Rusijos gilumą. Paminint šią datą birželį į Irkutsko sritį, kur buvo išvežta daugiausia lietuvių, iškeliavo Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) delegacija – šeši studentai, vedlys ir *Lietuvos žinių* dienraščio žurnalistas. Per dvyliką dienų keliautojai sutvarkė lietuvių tremtinių kapavietes, susitiko su ten gyvenan-

čia mūsų bendruomene. Kita ekspedicija liepos pabaigoje buvo susiruošusi vykti į Krasnojarsko sritį, o rugpjūtį jaunimas planavo aplankyti lietuvių trėmimo vietas Komijos, Tomsko, Permės ir Tiumenės srityse.”

F. Žemulis rašo, kad Irkutsko mieste – beveik 600 tūkstančių gyventojų. Lietuvių tarp jų yra tik keletas šimtų, nors archyvai rodo, jog į Irkutsko sritį buvo atvežta apie 38,000 lietuvių. Dauguma jų buvo išskirstyti taigoje, kur susikūrė tremtinių kaimai. Irkutsko mieste lietuviams iki 1959 metų gyventi nebuvo leidžiama.

Irkutsko lietuvių bendrijos “Švyturys” pirmininkas Jonas Vilkevičius teigė, jog ir dabar dauguma čia likusių mūsų tautiečių gyvena srities kaimuose. Šiuo metu ten gyvena apie 1700 lietuvių politinių kalinių ir tremtinių bei jų palikuonių. Vieni grįžo į Lietuvą dar sovietiniais metais, kai po Stalino mirties buvo leista palikti tremties vietas, kiti – Lietuvai atkūrus nepriklausomybę. Ir-

kutsko lietuvių bendrija “Švyturys” vienija 180 lietuviams save laikančių žmonių. Daug jų net tarp savęs bendrauja rusų kalba.

J. Vilkevičiaus teigimu, ten nebėra nė vienos šeimos, kurioje abu sutuoktiniai būtų lietuviai. Jo nuomone, tai – pagrindinė priežastis, laikanti paskutiniuosius mūsų tautiečius svetimame krašte. Daug ten likusių tremtinių ir jų palikuonių nesirytža kraustyti į Lietuvą, nes nori gyventi arčiau savo vaikų, įsitvirtinusių Rusijoje. Laukia laikraščių ir knygų, gerai sutaria su vietos valdžia ir su miesto gyventojais, nesunku rasti darbą, nes lietuviai yra pagarsėję kaip darbštūs ir negirtuokliai, pasak J. Vilkevičiaus.

Socialinių programų priežiūros skyriaus (prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) vedėja yra Lidija Zabulionienė. Grįžtantiems iš tremties vietų į Lietuvą asmenims teikiama išskirtina valstybės parama. Nėmokamai suteikiami butai, nupirkti iš valstybės.

Nukelta į 3-čią psl.

Šiame numeryje

- Saujelė lietuvių Sibire – 1,3 psl.
- Tikrovė su netikrumais (B.d.) – 2 psl.
- Susitiko Mažojo Unguto gyventojai – 4 psl.
- Gudručių išmonės – 5 psl.
- Susitikimas po 43 metų – 6 psl.
- Plačiai veikė lietuvių visuomenėje – 7 psl.
- Tautinių šokių kursai Dainavoje – 8 psl.
- Vasaros šventė Toronte – 9 psl.
- Leono Nestiuo lietuviškoji šviesa Gervėčiuose – 10 psl.
- Gimtoji kalba (B.d.) – 13 psl.
- Po daugelio kelionių – paskutinė – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Apie Europos sąjungą

VENANTAS GRICIŪNAS

Europos sąjunga buvo, yra ir liks unikalus darinys, vienijantis Europos valstybes, sukūrusias bendrą valiutą, dinamišką rinką, laisvą žmonių ir kapitalo judėjimą, o visa tai buvo ir yra daroma tam, kad kuo daugiau žmonių turėtų kuo geresnę socialinę ir materialinę naudą.

Turėti tokią Europą – tai, ką ir suverenią, prirėikė ne vienerių metų ilgo, kantraus, atkaklaus ir atsidavusių žmonių šiam tikslui darbo. Kai 1951 metais šešios valstybės (Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija ir Vokietijos federacinė respublika) nusprendė sukurti bendrą anglių ir plieno rinką, niekas net neįsivaizdavo, kad po 50 metų ši bendrija peraugusi į Europos sąjungą, turės 25 narius ir bus viena didžiausių pasaulio politikos veikėjų. 1957 metų Romos sutartis, įkūrusi Europos ekonominę bendriją (EEB) ir Europos atominės energijos bendriją (Euratom), tik patvirtino, kad Europos valstybės nuniokotos karų ir nesutarimų pasiryžusios žengti susitaikymo link, žengti naują žingsnį sukuriant laisvą, taikią, demokratinę, socialiai orientuotą Europą. Bendrija turėjo ne tik užtikrinti geresnį žmonių pragyvenimo lygį, bet taipogi turėjo sukurti bendrą rinką, kuri būtų galėjusi konkuruoti su JAV.

Dauguma Europos valstybių vadovai suvokė, kad kiekviena valstybė atskirai nesugebės konkuruoti su po II-ojo Pasaulinio karo sustiprėjusia JAV rinka, taip pat nebesugebės tapti tarptautinės politikos vedle. Vėliau sekė Suvestinis Europos aktas (1986 m.), Europos sąjungos sutartis (1992 m., arba Maastrichto sutartis), pakeitusi Europos ekonominę bendriją į Europos sąjungą, Amsterdamo (1997 m.) bei Nicos (2001 m.) sutartys atvėrė galimybę ES plėstis ir stiprėti. Daugiau kaip penkiasdešimt metų trunkantys Europos vienijimosi procesai pakeitė Europos istoriją, visų europiečių mentalitetą, suvienijo skirtingas kultūras vienam tikslui – taikiam ir geresniam gyvenimui.

Europos sąjunga nėra nei federacija, nei konfederacija, tačiau pažvelgus atidžiau galima būtų surasti ir vienos, ir kitos valdymo formos detalių. Plečiantis ir augant Europos sąjungai, kartu vystėsi ir jos politinė sistema. Anksčiau paminėtos sutartys ES narės perdavė dalį savo suvereniteto bendroms institucijoms, kurios atstovauja ne tik bendriems bendrijos, bet taipogi ir kiekvienos valstybės valstybiniais interesams. Šios sutartys laikomos pirminės teisės šaltiniais, iš kurių vėliau formavosi antrinė teisė, jau turinti įtakos kasdieniniam gyvenimui. Pagrindinės ES institucijos, priimančios teisinius ar politinius sprendimus, yra trys.

Europos sąjungos taryba yra pagrindinė Europos sąjungos sprendimus daranti institucija. Tarybai pirmininkauja kiekviena Europos sąjungos valstybė narė iš eilės po šešis mėnesius. Kiekviename susitikime dalyvauja po vieną ministrų iš kiekvienos valstybės, priklausomai nuo taryboje svarstomų klausimų. Iš valstybių narių nuolatinių atstovybių atstovų Europos sąjungoje susidedantis komitetas (Coreper) rengia tarybos darbotvarkę, o tarybos administracinį darbą atlieka generalinis sekretoriatas, įsikūręs Briuselyje. Taryba svarbiausius sprendimus daro vienbalsiai, kitus – vienbalsiai arba kvalifikuota balsų dauguma. Turimas balsų skaičius apytiksliai atspindi šalies gyventojų skaičių. Lietuva turi 7 balsus. Sparčiai besikeičianti aplinka ir klausimų sudėtingumas bei didelis nuomonių, interesų skirtumas, verčia susitikti valstybių vadovus (prezidentus ir ministrus pirmininkus) ir aptarti svarbiausius Europos politikos klausimus. Šis jų susitikimas yra vadinamas Europos vadovų taryba (dažnai vadinam Europos viršūnių taryba). Pastaroji sprendžia svarbiausius klausimus bei daro svarbiausius sprendimus, dėl kurių nesugeba susitarti ES taryboje susirinkę ministrai.

Nukelta į 5-tą psl.

Tikrovė su netikrumais

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Daug netikrumų pasaulyje ir, deja, jų daugėja: netikri pinigai, netikri, genetiškai modifikuoti augalai ir gyvūnai, netikri maisto produktai, jau bandoma sukurti kloną – netikrą žmogų. Amžinosiomis ar bendražmogiškosiomis vertybėmis negrindžiama gyvensena tampa netikra, todėl nuo jos bėga ar savą noru daugelis iš gyvenimo pasitraukia. Netikros valstybės, nes pamatai netikri, netikras valdymas, nes netikras valstybės reikalų tvarkymas – politika. Netikra politika, nes netikros, ne ideologijų, o interesų pagrindu kuriamos partijos. Netikri rinkimai, todėl netikros valdžios.

Partijų imitavimas. Valstybė kuriama ir tvirtinama tam tikros ideologijos pagrindu. Lietuvos respublika 1918 m. buvo sukurta ir 1990 m. atkurta tautiniu pagrindu. Lietuva yra krikščioniška šalis, kurios dorovės šaltinis – krikščionybė, Bažnyčia. Lietuvių tauta yra konservatyvi, t.y. sėslė, darbšti, gerbianti savo praeitį, tradicijas, iš jų stiprybę semianti. Todėl būtų natūralu, kad Lietuvos Antroji respublika vadovautųsi trimis ideologijomis, o joms atstovautų trys politinės partijos – tautiškoji, krikščioniškoji ir konservatyvioji. Visi kiti politiniai dariniai yra dirbtiniai, sukurti ne ideologijų, o grupinių interesų pagrindu, daugelis jų ne tik neprisideda prie valstybingumo tvirtinimo, bet jam kenkia. Pats partijų skirstymas Lietuvoje į kairiąsias, dešiniąsias ir centrines yra netikras, todėl žmonės suvokia dešinę kaip valstybės palankumą Vakarams, kairę – Rytams, centrą – neutralumui, tūnojimui arba sąstingiumi. Kai visos partijos privalėtų laikytis vienos politinės krypties – kurti ir tvirtinti valstybę, dauguma Lietuvos politinių darinių žvalgos naudą, savanaudiškų interesų tenkinimą.

Partijų dirbtinumą, imitavimą atspindi jau patys jų pavadinimai. Lietuva yra demokratinė respublika, todėl priedas prie partijos pavadinimo “demokratinė” yra dirbtinumo požymis, nes demokratinėje respublikoje nėra ir negali būti nedemokratinė politinių darinių; niekas jų prievarta nekuria, prievartinės narystės nėra. Įvairūs socialdemokratai, liberaldemokratai, piliečiai demokratai, krikščionys demokratai, naujieji demokratai patvirtina darinių nenatūralumą, jų mas-

kuotą veikimą prisidengus demokratijos kauke. Dirbtinumą ar iškrypimą ženklina priedai “nuosaikieji”, “modernieji”, “naujieji”. Tikri svetimkūniai valstybės politinėje erdvėje yra dariniai pagal lytį (moterų), tautybę (rusų sąjunga, lenkų rinkimų akcija), mąstyseną (gyvenimo logikos), veiklos būdą (reformų). O štai socialdemokratų partija yra gryniasis SSRS komunistų partijos (bolševikų) paveldas, nes tik pavadinimu yra panaši į vakarietišką ar Pirmosios Lietuvos respublikos socialdemokratiją. Nauja Lietuvoje yra liberalų partija. Tai – destruktivus politinis darinys jaunai, trapios demokratijos valstybei. Ši partija, užuot tvirtinusi iš pareigos ir atsakomybės kylančią laisvę, tvirtina bet kokią, prilygstančią palaidumui laisvę.

Partijų netikrumą liudija jų programos, iš kurių kyšo grupiniai interesai, siekiai įtikti rinkėjams, valdyti verslą ar politiką paverst verslu. Šios partijos kuriasi ne kokiai valstybinei idėjai įgyvendinti, o labiausiai savo savanaudiškiems interesams tenkinti.

Iš netikrumų aritmetinės sumos (susijungimų, koalicijų) negalima laukti naujos kokybės, naujos ideologijos. Todėl, kaip rodo rinkimų patirtis, nenatūralius politinius darinius dažnai visuomenė atmeta, tačiau “šluotos” politika neveiksni, nes, nušlavus vienas, kaip netikri pinigai randasi kitos, pažadais, pinigais, ledais ar saldiniukais perkančios rinkėjų balsus. Tikriausia užkarda netikriems politiniams dariniams rasti būtų pilietinė, tautiškai susipratusi visuomenė. Tačiau tokią visuomenę politiniams vertėivoms ugdyti ir telkti nenaudinga, nes minia, “liaudį” lengva mulkinti, valdyti, turėti iš jos naudos.

Keista, tačiau tarp netikrumų nepriklausomoje Lietuvoje randame ir tai, kas tikrai tikra: komunistai, kovoję su buržuazija, patys tapo pačia tikriausia buržuazija, o valdymas išliko jų rankose.

Netikri vadovai. Kokia visuomenė, tokią sau valdžią demokratiškai renka. Dešimtmečius morališkai žlugdyta, komunistiškai ugdyta visuomenė prarado vertybinę mąstyseną, nes tikrosios vertybės buvo suniektintos, pakeistos komunistinės ideologijos surogatais komunistinė moralė, partinė sąžinė,

proletkultas, klasių kova, tautų draugystė (rusifikacija). O vadovą visuomenė nori matyti į save panašų asmenį, nenori, kad asmenybė būtų iškili (lygybės sindromas), kad asmenybė judintų iš tūnojimo, skatintų siekti idealų, grįžti į tikrosiomis vertybėmis grindžiamą gyvenimą.

Pirmasis ir tikrasis atkuriamos ir atkurtos Lietuvos valstybės vadovas buvo Vytautas Landsbergis. Jis buvo Atkuriamosios seimo prezidento pirminkas ir kartu ėjo tuo metu dar neįteisintas, tačiau realiai egzistavusias prezidento pareigas. Valdančiosios seimo daugumos ir prezidento Valdo Adamkaus gėdai (tiesa, pastarasis klaidą vėliau bandė taisyti, tačiau nesėkmingai), V. Landsbergis iki šiol buvusiu valstybės vadovu formaliai nepripažintas, nors lietuvių tauta tikresnio ir ryškesnio, labiausiai nepriklausomybei nusipelnusio už jį vadovo iki šiol neišvydo. Gėdingai pasielgę tautos dauguma, kai išrinko ne tikrą Lietuvos patriotą Stasį Lozoraitį, o okupacinės valdžios nomenklatūrininką Algirdą Brazauską. Panašiai nutiko su premjerais, seimo ir savivaldybių vadovais.

Pilietinė visuomenė ar liaudis? Sovietų Sąjungoje pilietinės visuomenės nebuvo: buvo “sovietų narod” – sovietinė liaudis, “litovskij narod” – lietuviška liaudis. Todėl tą imperinę valstybę sudarė ne pilietinė visuomenė, o jos valdžia, ir ta valstybė su Kovo 11-ąja pradėjo griūti, o liaudis griūčiai nespriešino, neišėjo į gatves, nestojo valdžioje sukoncentruotos valstybės ginti, jos išsaugoti. Būčiau neteisingas, jei tvirtinčiau, kad sovietinei liaudžiai prilygo lietuviška liaudis. Pirmoji Lietuvos respublika pilietinės visuomenės nespėjo suformuoti, tačiau pilietį išugdė. Raudonajam tvanui užplūdus, pilietinė visuomenė formavosi miškuose, partizanų žeminiuose. Reikia pripažinti, kad pilietiško didžiajai tautos daliai užteko išeiti į Baltijos kelią ir patvirtinti laisvės siekį, jo užteko atgavus nepriklausomybę, kai reikėjo ginti seimą, kitus svarbius valstybės objektus. Neabejoju, jei būtų smurtu atimta nepriklausomybė, pilietinis pasipriešinimas būtų apėmęs visą šalį. Itin atsakingais tautai ir valstybei momentais visuomenė pilietišumą parodo, gaila, kad mūsų kasdienybėje jo pritrūksta. (Bus daugiau)

Paminklas Lietuvos kankiniams Kaune prie devinto forto

Ntr. M. Borusienės

Lietuvės mokytojos, dalyvavusios vasaros kursuose Dainavos stovykloje Ntr. V. Zubrickienės

Saujelė...

Atkelta iš 1-mo psl.

Jau 14 metų vykdoma Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų grįžimo į Lietuvą programa. Pasak L. Zabulionienės, pastarąjį dešimtmetį grįžti į Lietuvą norą pareiškė daugiau kaip 2,000 politinių kalinių ir tremtinių šeimų. Joms suteikta 1719 butų, dar 627 šeimos butų tebelaukia. Butų dalybas planuota baigti dar 2000 metais, tačiau pritrūkus lėšų, vyriausybė programą pratęsė iki 2007 metų. Šiuo metu paraiškos jau nebepriimamos. 1995 metais įrengti 80 vietų tremtinių globos namai, 1997 metais – 60 butų laikino apgyvendinimo punktas. Kai kurie sugrįžėliai gautus butus pardavė ir vėl išvažiavo į Rusiją. Todėl 2002 m. vyriausybė nutarė tremtinių šeimoms butus suteikti ne kaip nuosavybę, o išnuomoti, nors politinio kalinio ar tremtinio statusą turintiems asmenims leista šiuos butus privatizuoti. Sugrįžtantiesiems ir jų vaikams rengiami nemokami lietu-

vių kalbos kursai, stovyklos, apmokamos persikėlimo išlaidos, įsikurti skiriamos vienkartinės pašalpos, netgi padengiamos artimųjų palaikų pargabenimo išlaidos. Programa įpareigoja apmokėti neigalių – senų, vie- nišų ir ligotų grįžtančių asmenų parvežimo į Lietuvą, taip pat juos lydinčių asmenų kelionės išlaidas.

Tremtinių šeima įsikurti gauna apie 10,000 litų vienkartinę pašalpą. Grįžę į tėvynę pensinio amžiaus bei tapę invalidais politiniai kaliniai ir tremtiniai, be senatvės pensijos, gauna papildomą valstybinę pensiją, visuomeninio transporto nuolaidų bei kitokių lengvatų. Anksčiau grįžusiesiems buvo lengviau – jie ir jų vaikai spėjo prisitaikyti prie gyvenimo tėvynėje.

Bendrijos būstinė užpernai sudegė, renkasi privačiame bute. “Švyturio” bendrija džiaugėsi gaunanti iš Lietuvos periodinės spaudos – *Tremtinį, Pasaulio lietuvių*, šiek tiek pinigų lietuviškiems vadovėliams įsigyti, lietuvių kalbos mokytojui samdyti, tautiniams renginiams organizuoti. Norėtų gauti ir

dienraščių, taip pat rusų-lietuvių kalbų žodynų, kitokių knygų, religinės literatūros.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Violeta Raulynaitienė pranešė, jog daugelis Irkutsko lietuvių pageidavimų nesunkiai įvykdomi, ir departamentas į juos atsižvelgs. Pagal Užsienio lietuvių bendruomenių rėmimo programą, bendruomenėms šiemet skirta 800 tūkstančių litų – dvigubai daugiau negu užpernai. Bus stengiamasi mažinti biurokratiją. Tautiečiai Irkutske pasakojo apie sunkumus įsigyjant Lietuvos pilietybę, vizą vykti į Lietuvą. Šiuos dokumentus išduoda Lietuvos ambasada Maskvoje, kuri nuo Irkutsko yra už keleto tūkstančių kilometrų. Neretai formalumai trunka ne vieną dieną – brangu nukeliauti, nakvoti viešbutyje. Lietuva šiame mieste turi savo garbės konsulę – garsiosios dainininkės Beatricos Grincevičiūtės vaikaitę Tataną Muniną. Bus svarstoma galimybė suteikti daugiau įgaliojimų, palengvinti vizų gavimą. **Inf.**

Išaina vasara

*Išaina vasara rugpjūčio
lieptais,
Linguojančiais miškais,
laukais, žvaigždynais,
Kažkas nei ragintas, nei
lieptas
Jos nutapytas drobes, jos
giesmynus
Pietų kryptim tais lieptais
nulinguoja,
Tik Žemė – motina – ir
Saulė žino,
Viską matuodamos ritmu
tiksliau...
Nors laiko nebesugrąžina, –
Nesisuka atgal Visatos ratas –

Betgi... ir aš buvau toj
sutartinėj,
Juk ir mane šioj žemėj saulė
matė,
Ir aš rugpjūčio lieptais
lingavau,
Reiškia – buvau buvau buvau!...*

Rugsėjo svaigulys

*Dangus toks aukštas,
Taip vaiki žydrynė
Lyg sklidina taurė
Dosnioj rugsėjo rankoj.
Po kojom auksas –
Jo beržai prižėrė –
Visai nebežinau,
Ar didis aš, ar menkas, –
Tiktai žinau,
Kad toj taurėj žydriojoj –
Tiek svaigulio, užsimiršimo,
Vakario vėjo nepiktoj
glamonėj.
Mintis prie rimo glaudžia
rimą...
Ir nieko nieko, rodos,
nebereikia,
Užteks taurės man iš rugsėjo
rankos,
Berželių aukso vėstančiuos
arimuos,
Jausmų versmės, kurie
krūtinėj trankos.*

Kažkas šalia vis stovi

*Žiūriu į skambančią dangaus
žydrynę,
Į auksu spindintį beržyną ant
kalvos,
Rugsėjo sodą su karoliais
gintariniais,
Jau tuščių inkilą po vasaros
dainos
Ir pajuntu –
Kažkas šalia vis stovi,
Kažkam vienodai lygūs,
drąsūs, drovūs,
Kažkam spalvingą rudenį
tapyt gražu...
Ar tas, Kažkas, taip pat iš
rojaus išvarytas,
Ar atsiųstas visus į jį parvest,
Kai nuskaidrėsime kaip šis
rugsėjo rytas,
Kai tą, Kažką, išmoksime
suprast?*

ZITA ČEPULYTĖ, Vilnius

MINTYS

• Bendras labas, bendri darbai ir reikalai, bendras įstaigų vedimas ir tarpimas, Dievo didesnė garbė, sielų didesnis ar vienam, ar kitam dalyke reikalas, ypač sielų išganymo reikalas, Bažnyčios reikalai turi visad imti viršų, turi kiekvieno individuališkumui nutiesti ribas.

• Bet šalia to tikslo, lavinant brolius, turi būti varomas dar ir kitas tikslas, tai yra, kad su taip išlavintu ypatumu, asmeniškumu drauge ir kuo geriausiai prisirengtų prie draugišinio, bendro gyvenimo, kad mokėtų išvien su kitais gyventi ir dirbti.

(Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Lankėsi Lenkijos prezidentas

Rugsėjo 4-5 d.d. Lietuvoje lankėsi Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski. Su prezidentu Valdu Adamkumi aptarta valstybių dvišalių santykių raida ir perspektyvos. Kaip rašo ELTA-LGTIC, posėdyje, skirtame diplomatinio santykių atkūrimo 15-osioms metinėms, V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva ir Lenkija savo “unikalią partnerystę” Europos sąjungoje tvirtina politiniais, parlamentiniais bei kariniais saitais. Jis tikįs, kad artimiausiu metu bus paspartinti energetikos, kelių bei geležinkelio transporto projektai.

Taikomosios dailės muziejuje abiejų šalių vadovai apsilankė Lenkijos Karališkųjų Lazenkų muziejaus parodoje. Karališkosiomis Lazenkomis vadinama Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Stanislovo Augusto vasaros rezidencija Varšuvoje. Prezidento rūmuose buvo teikiami valstybiniai apdovanojimai nusipelnusiems Lenkijos lietuviams. Po iškilmių vyko iškilmingas priėmimas ir koncertas.

Lenkijos prezidentas patvirtino, kad Lenkijos firma “PKN Orlen” neketina pasitraukti iš “Mažeikių naftos” akcijų pirkimo sutarties.

Padidins paramą

Lietuvos vyriausybė ketina nuo šių metų spalio 1 d. valstybės remiamas pajamas padidinti 12.1% – nuo 165 iki 185 litų. Tam papildomai iš valstybės biudžeto reikės 13.2 mln.litų. Pasak premjero Gedimino Kir kilo, pirmiausia tuo siekiama kompensuoti padidėjusią šildymo kainą. Atskirose savivaldybėse šilumos kainos augs nuo 2 iki 39% ir tik 6 savivaldybėse šios kainos neturėtų didėti. Padidinus valstybės remiamas pajamas, padidės mažas pajamas turinčių gyventojų gaunamos socialinės pašalpos, kompensacijų už išlaidas būsto šildymui dydžiai bei naujai įgis teisę į šią paramą apie 10,000 žmonių.

Valstybės remiamų pajamų dydis taikomas nustatant paramos dydį nepasiturintiems gyventojams, kuriems parama teikiama vadovaujantis Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymu (socialinė pašalpa ir kompensacijos už išlaidas buto šildymui bei šaltam ir karštam vandeniui), o taip pat teikiant nemokamą maitinimą mokiniams iš nepasiturinčių šeimų bei juos aprūpinant mokinio reikmenimis mokslo metų pradžioje.

Premjeras Japonijoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Kirkilas Japonijoje rugsėjo 30-rugsėjo 1 d.d. Susitikimuose jis pakvietė Japonijos verslininkus drąsiau ir aktyviau investuoti Lietuvoje, atkreip-

damas dėmesį į patrauklias aplinkybes. Japonijos verslo atstovai pareiškė norą skatinti turistinius abiejų šalių ryšius, intensyvinti verslo misijas abiejose valstybėse. Susitikime su Japonijos užsienio reikalų ministerijos vadovu buvo aptarti įvairūs projektai, dvišaliai santykiai bei ryšiai su kaimynais, ypač Rusija, Gudija ir Ukraina.

G. Kirkilas pristatė Lietuvos dalyvavimą tarptautinėse karinėse misijose, pakvietė Japoniją prisijungti prie Goro provincijoje, Afganistane, Lietuvos vykdomų civilinių atstatymo projektų. Japonijos ministeris pirmininkas Junichiro Koizumi pritarė svečio pasiūlymui spartinti ekonominių sutarčių rengimą ir pasirašymą. Susitikime su Japonijos parlamento Aukštutinių rūmų prezidente Chikage Oogi pabrėžti 15 metų sėkmingai vystęsi dvišaliai santykiai.

Vengrijos prezidento vizitas

Rugsėjo 6-8 d.d. valstybiniu vizitu Lietuvoje lankėsi Vengrijos prezidentas Laszlo Solyom su delegacija. Jis ap-

lankė Kryžių kalną ir pastatė savo atvežtą kryžių. Su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi apsikeista apdovanojimais, įteikti apdovanojimai nusipelnusiems Lietuvos ir Vengrijos pareigūnams. Lietuvos ir Vengrijos vadovai aptarė dvišalius politinius ir ekonominius santykius, bendradarbiavimo ES ir NATO klausimus. Jie sutarė, kad būtina bendradarbiauti formuojant ir įgyvendinant bendrą energetikos ir ES kaimynystės politiką bei sujungiant Rytų ir Vakarų energetikos ir transporto sistemas. Pritarta idėjai vienyti pastangas siekiant kuo greitesnio Lietuvos ir Vengrijos įsiliejimo į ES Šengeno erdvę. Vengrijos prezidentas pažymėjo, kad viena iš perspektyviausių Lietuvos ir Vengrijos ekonominio bendradarbiavimo sričių – turizmas. Pasirašyta sutartis dėl bendradarbiavimo šioje srityje. Abiejų valstybių vadovai kartu atidarė Lietuvos ir Vengrijos verslo forumą bei atidengė memorialinę lentą, skirtą atminti Lietuvos gyventojams, kurie palaikė 1956 metų Vengrijos revoliucijos kovotojus. Vengrijos prezidentas susitiko su seimo pirmininku Viktoru Muntianu, ministrių pirmininku Gedinu Kirkilu, Lietuvoje gyvenančiais vengrais. **RSJ**

E. ŠULAITIS

JAV LB kultūros tarybos pirmininkė ir PLB seimo Vilniuje delegatė Marija Remienė, sugrįžusi iš Lietuvos rugpjūčio 20 d. Cicere pasakojo savo išpūdžius iš tėvynės, daugiausia liedsama Pasaulio lietuvių bendruomenės seimą. Po svečio iš Brighton parko kun. Jauniaus Kelpšo aukotų šv. Mišių į Šv. Antano parapijos pastatą susirinkusieji tautiečiai išgirdo gana kritiškas šios veikėjos mintis.

Kalbėtoja nurodė, kad seimo atidarymo metu pirmadienį prie parlamento rūmų nebuvo tvarkos, nesigirdėjo, kas kalbama. Jos žodžiais, “buvo palaida bala”. Patys posėdžiai vyko ne parlamento rūmuose, kaip anksčiau būdavo, bet “Šarūno” viešbutyje, kur buvo mažai vietos, reikėjo sėdėti suspaudus. Už maistą delegatai susimokėjo po 100 dol., jie po

Pranešimas apie Lietuvą

ra dieną buvo maitinami, nors valgyti gavo ir kiti žmonės, kurie nemokėjo nieko.

Seimo vedėjas A. Rugienius pirmininkavo gerai, tačiau sunku suvaldyti kai kuriuos delegatus. Daug neaiškumų sukėlė naujos valdybos rinkimai, kai kuriems buvo neleista kandidatuoti. Iš įvairių vietovių išrinkti valdybos nariai kažin ar pajėgs pozityviai dirbti. Seimo metu norėta perdirbti lietuvių chartą, kuria vadovavosi lietuvių bendruomenė jau daugiau nei 50 metų, tačiau tai nepraėjo. Buvo nemažai diskutuota dėl Valdovų rūmų.

Kalbėtoja užsiminė ir apie priimtas rezolucijas, tarp kurių buvo viena, pasisakanti už lietuvių kalbos švarinimą Lietuvoje, kita – dėl tautinio ir moralinio auklėjimo ir pan.

M. Remienei patiko pamaldos seimo nariams sekmdienį, kurias laikė arkiv. Sigitas Tamkevičius, prel. Edis Putrimas, kun. Antanas Saulaitis, SJ, kun. dr. Arvydas Žygas. Taip pat įstrigo prel. Mykolo Krupavičiaus minėjimas, kuriame paskaitą skaitė dr. Bronius Makauskas iš Lenkijos.

Šiaip kalbėtoja kitose vietose pasigedo tautiškumo, patriotiškumo apraiškų, viename minėjime net nebuvo Lietuvos vėliavos. Ji taip pat minėjo BALFo siunčiamus dėvėtus drabužius į Lietuvą. Ten jų (dar ir geresnių) gaunama iš Vokietijos, bet žmonės jų labai nori.

Be kun. K. Trimako
Kun. dr. K. Trimakas, kaip ir kiekvieną rudenį, išvyko į

Lietuvą dėstyti teologijos ir psichologijos Lietuvos aukštosiose mokyklose. Šiomet jis ten pajudėjo kiek anksčiau nei paprastai, nes norėjo suspėti į praėjusį savaitgalį (rugpjūčio 18-20 dienomis) Panevėžyje vykusį ateitininkų kongresą. Kun. K. Trimakas yra ne vien Cicero lietuvių dvasios vadas, laikantis pamaldas Šv. Antano šventovėje, bet ir ateitininkų organizacijos veikėjas. Jis į savo pareigas Cicere sugrįš tik gruodžio pradžioje. Tuo metu jį pavaduos kun. Jaunius Kelpšas. Su juo galima susisiekti tel. 773 523-1403 arba užėjus į Šv. Antano šventovės zakristiją po šv. Mišių.

Pagerbtas dr. Kisielius
Tą sekmdienį Cicero lietuviai ne tik klausėsi M. Re-

mienės pranešimo apie Lietuvą ir ragavo jos parvežtos lietuviškos ruginės duonos, bet ir minėjo kitą įvykį. Kadangi Cicero lietuvių veteranas ir veikėjas dr. P. Kisielius praėjusią savaitę atšventė savo gimtadienį (jau 89-ąjį), Čikagos lietuvių Jaunimo centro valdybos pirm. Milda Šatienė pasveikino jį su garbinga amžiaus sukaktimi ir įteikė puokštę gražių rožių.

Šv. Antano parapijos žiniaraštyje visas puslapis skiriamas žinioms lietuvių kalba. Ten dažnai yra raginimas gausiau lankyti lietuviškas pamaldas, kurios būna sekmdienių rytais, 9 valandą (adresas 15-tos ir 50-tos gatvių kampas). “Paraginkite savo draugus, vaikus, vaikaičius, giminaičius atvykti. Tuo palaikysite savą parapiją, kurios šventovė buvo sunkiomis aukomis lietuvių statyta ir Dievo tarno Palaimintojo Jurgio Matulaičio šventinta”.

BIRUTĖ NENĖNIENĖ

Vilkaviškiečių tremtinių seserų Reginos Neiberkienės ir Zitos Vaškevičienės (buvusių Kulbokaičių iš Būdviečių kaimo) ir jų svainio Juozo Olekos iniciatyva Vilkaviškyje susitiko tremtiniai, apie dešimtį savo gyvenimo metų praleidę Krasnojarsko srities Manskio rajono gyvenvietėje, Mažajame Ungute. Iš Lietuvos – Šakių, Varėnos, Anykščių rajonų – jie buvo iš-tremti tą pačią, 1948 metų gegužės 22 dieną.

Tremtiniai savo susitikimą ir negrįžusių bei mirusių atminimą pirmiausia pagerbė daly-

Susitiko Mažojo Unguto gyventojai

vaudami šv. Mišiose katedroje, paskui ilgai bendravo parapijos salėje. Organizatoriai apgalvojo ir smulkiausias renginio detales. Ant didžiulio torto pavaizdavo Sibiro upę Maną, prie kurios glaudėsi Mažasis Ungutas. Salę papuošė Sibiro simboliu berželiu, prie jo pastatė nedidelę trispalvę, kurią išsaugojo nuo pirmojo Mažojo Unguto gyventojų susitikimo. Reginos Neiberkienės rūpesčiu jis buvo surengtas 1988 metais Ožkabaluose.

Į šiemetinį susitikimą, apie kurį organizatoriai pradėjo galvoti prieš porą mėnesių, atvyko beveik šimtas žmonių. Vaikai, vaikaičiai, net tie, kurie apie Sibirą žino tik iš pasakojimų, savo tėvus, senelius atvežė iš Klaipėdos, Kauno, Anykščių, Elektrėnų, kitų vietų iš tremties grįžę ne visi turėjo teisę apsigyventi savame krašte, todėl gyvena išsisklaidę po Lietuvą.

Vilkaviškyje susirinkusiems tremtiniais nerūpėjo politikuoti ar aptarinėti šiandienos gyvenimo trūkumus. Kelias valandas juos vienijo bendri išgyvenimai, vaikystės ir jaunystės prisiminimai. Dauguma lietuvių Mažajame Ungute kartu baigė keturias klases, vėliau lankė mokyklą Didžiajame Ungute, kartu kirto mišką, plukdė sielius. Atvyko nemažai žmonių, kurie nuo 1958-1959 metų nebuvo matęsi.

Vilkaviškyje, vieni kitus iškart stebėję iš tolo, netruko pažinti iš žiburiuojančių akių arba išsiaiškinę, kuriuose bara-

kuose, su kuo gyveno. Vieni at-sivežė padidintų Sibiro laikų nuotraukų, kiti – filmuotą medžiagą iš jau Atgimimo metų ekspedicijos tremties vietomis. Tačiau visa, kas brangiausia saugoma kiekvieno širdies kertelėje. “Laiko pakeisti negalėjome, nugyvenome tą tarpsnį, kurį lėmė likimas.

Prisiminimuose išskyla tai, kas mieliausia, gražiausia. Ne-labai svarbu dabartinės pavar-dės, užimami postai. Tik kalbė-jomės ir verkėme, žiūrėjome nuotraukas, kurios mums yra kaip draugiško gyvenimo relik-vija”, – nesuvaldydama susitiki-mo džiaugsmo ašarų pasakojo Regina Neiberkienė. 1948-ųjų gegužės dienomis ore, kaip da-bar, tvyrojo žydinčių alyvų kvapas.

Didelė dalis ūkininkų, ku-rie prievarta paliko pradedan-čius plaukėti javų laukus bei visą turtą, į nežinią išvyko su keliais ryšulėliais ir mažais vai-kais, nesulaukė šių susitikimų. Kiti – garbaus amžiaus negalių spaudžiami, negali atvykti.

“Bet kol mūsų karta gyva, kol esame, kol pajėgiame, nori-me susitikti”, – sako Regina Neiberkienė. Dalis buvusių Mažojo Unguto tremtinių at-vyksta į kasmetinius susirinki-mus, tačiau “prapuola” tarp daugumos ir pritrūksta laiko iš-sikalbėti...

Šio susitikimo išpūdžių įkvėpti besiskirstydami žmonės panašų susibūrimą galvoja su-kviesti po dvejų metų.

Buvę Sibiro tremtiniai Mažojo Unguto gyventojai, susitikę Vilkaviškyje po daugelio metų

UŽSIPRENUMERUOKITE

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Telefono numeris

Provencija/Valst.

Pašto kodas

E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

Tik \$50.00 metams!

JAV-se: amerikietiška

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

Norintiems susipažinti “Tėviškės žiburiai” siunčiami nemokami šešias savaites

Gudručių išmonės

ANTANINA GARMUTĖ

Kalėjime sėdintys sukčiai, atlikinėdami bausmes už padarytus nusikaltimus, čia pat planuoja ir naujus. Randa draugų laisvėje. Per praėjusį pusmetį vien tik Kauno apskrityje telefonu apgaudinėjant pagyvenusius žmones apie nevajų artimųjų padarytas avarijas, tariamų policijos pareigūnų papirkimui sukčiai išviliojo trečdalį milijono litų. Lengvatikiai perspėjami spaudoje, per radiją, net šventovėse per pamaldas.

Gudručių prisitaikymas prie civilizacijos nuostabus. Pastaruoju metu plačiai paplito bankomatai, kai panaudojant savo kortelę galima gauti atlyginimus, pensijas, įvairias išmokas, pasiimti grynuosius pinigus neužeinant į banko įstaigą.

Kai kurie bankomatai įrengiami tiesiog iš gatvės pusės, kad žmonės galėtų jais naudotis įvairiu paros metu.

Prie šios naujovės greitai pripratome. Betgi pasigirdo kalbos, kad jais naudotis nesaugu – pasitaiko, kad užpuola plėšikai. Teko tuo įsitikinti.

Karštą vasaros dieną, kai žmonių gatvėse nedaug, vykau į užmiestį. Prie autobusų stoties “iškišto” bankomato atsisojau pasiimti nedidelės sumos. Nebuvo nė vieno žmogaus, tik už kokių 10 metrų stoviniavo du baltai apsirengę, panašūs į turistus vyriškiai. Vos spėjau surinkti kortelės kodą, kai pamačiau skubiai artėjantį vieną iš jų: vyriškis atrodė apie 25-30 metų ir lyg būtų invalidas – ėjo šonu, vilkdamas vieną koją. Kaip krabas. Prišokęs prie bankomato, vyriškis stipriomis rankomis nubloškė mane į šoną ir ėmė žaibiškai spaudyti mygtukus. Jis valdė mano kortelę! Bandžiau jam neleisti – jis kirtu per rankas ir vėl nubloškė. Paskui ištraukė mano kortelę, atidavė, įdėjo savo kortelę, vėl nuspaudė mygtu-

kus ir, pasiėmęs pluokštą pinigų, suprakaitavęs, vilkdamas koją, skubiai pasišalino.

Džiaugiausi atgavusi kortelę. Bet krebždėjo mintis, jog šiaip sau jis taip keistai nesiels. Užėjau į banko įstaigą pasitikrinti. Paaiškėjo, kad “krabas” apšvarino mano sąskaitą. (Gera, kad dar nebuvo pervesta pensija). Paprašiau tarnautojų, kad jos patikrintų sekančios po manipuliacijų su mano kortele, operacijos – t.y. “krabo” kortelės numerį. (Taip būtų galima iššifruoti vagį!). Deja, jo tikrai būta gudraus ir apmokyto. “Niekio nesimato: abi operacijos atliktos taip greitai, vos per 1 minutę – tad matosi tik pirmosios – jūsų kortelės – duomenys” – gavau atsakymą.

Atsargiai – krabas! – norėjosi sušukti bankomatu besinaudojantiems žmonėms. Bet aplinkui jau nieko įtartino nesimatė. “Krabai” buvo išgaravę.

Apie Europos sąjungą

Atkelta iš 1-o psl.

Vienas pagrindinis ES vadovų tarybos tikslas – bendra užsienio ir saugumo politika. Europos sąjunga bendros užsienio ir saugumo politikos vieningu balsu kalba per savo įgaliotą aukščiausią atstovą, kuris yra ir tarybos generalinis sekretorius. Nuo 1999 m., kai buvo įsteigta ši pareigybė, šias pareigas eina Chavjeras Solana.

Europos parlamentas – dar viena Europos sąjungos institucija, atstovaujanti Europos sąjungos valstybių narių piliečiams. Tai renkama institucija. Europos parlamento narius, kurių dabar yra 732, tiesioginiuose, lygiuose ir demokratinuose rinkimuose renka kiekvienos valstybės piliečiai. Lietuva turi 13 narių. Europos parlamento visuotiniai posėdžiai vyksta kartą per mėnesį Strasburge, komitetų ir politinių grupių posėdžiai – Briuselyje, o Europos parlamento generalinis sekretoriatas yra įsikūręs Liuksemburge. (Straipsnis trumpintas, RED).

Kanados ambasada Vilniuje suorganizavo Kanados dieną Vilniaus Valakampių svetainėje š.m. rugpjūčio 10 d., PLB seimo užbaigimo proga. KLB atstovai pasodino klevo medelį. Iš k.: Angelė Vaičiūnienė, Tomas Jonaitis, Algirdas Vaičiūnas, pirm. Rūta Žilinskienė, Stasys Kuliavas, Vida Stanevičienė ir šeimininko, reikalų patikėtinio B. Herman šeimos narys

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

KANADOS ĮVYKIAI

Sienų apsauga

Kanados pasienio sargybiniai turės teisę nešiotis ginklą. Pirmieji pasieniečiai ginklus gaus ateinančių metų rugsėjį, tačiau visiškai apginkluoti tarnybas prireiks 10 metų. Taip pareiškė ministeris pirmininkas S. Harper susitikime su Vankuverio pasieniečiais. Jis pažadėjo, kad dar 150 ginkluotų pasienio karininkų papildys šią judrią perėją 2008 m. kovo mėn. Vyriausybė yra numačiusi skirti 101 mln.dol. Bus galima įdarbinti dar 400 pasienio kariškių. Šiuo metu Kanada turi 5000 pasieniečių, reikalavusių įstatymo, leidžiančio nešioti ginklą, nes neretai sienos pažeidėjai kelia grėsmę jų saugumui.

Prince Rupert pakrantės tarnybos leitenantas Leslie Palmer apdovanotas aukščiausiu valstybiniu įvertinimu – už drąsą skiriamu medaliu “The Cross of Valour”. Jis nuo šalčio ir mirties išgelbėjo du žvejus. Sulūžus valčiai nuo šalioje vietoje, jiems grėsė mirties nuo šalčio pavojus. Į pagalbos šauksmą atsiliepęs L. Palmer vėjuotą ir šaltą naktį stačia pakrante pasiekė du nelaimės ištiktuosius, suteikė jiems pirmąją pagalbą ir išgelbėjo nuo žūties. Ltn. L. Palmer per 21 tarnybos pakrantės apsaugoje metus yra atlikęs 700 gelbėjimų. Aukščiausias šalies apdovanojimas už parodytą drąsą neįprastomis aplinkybėmis įsteigtas 1972 metais. Jį yra gavę tik 20 kanadiečių, ltn. L. Palmer – 21-asis.

Dar penki Kanados kariai žuvo Afganistane, Kandaharo provincijoje pirmomis rugsėjo dienomis, trys dešimtys sužeistų. Keturi iš jų nukauti mūšyje su talibano kariais. Penktasis tapo “draugiško” puolimo auka, kai JAV pilotai puolė kanadiečius, klaidingai palaikę juos priešininkais. Žuvusysis šiame puolime – Olimpijų žaidynių Barcelonoje dalyvis Mark Anthony Graham, dalyvavęs kanadiečių bėgikų komandoje. Keturi kariai žuvo 2002 metų balandžio mėn., kai JAV lakūnai numetė ant Kanados taikdurių bombą, jų užsiėmimų metu.

Konservatorių vyriausybė skiria 110 mln. dol. Kvebeko miesto įkūrimo 400 metinėms paminėti. Jos bus švenčiamos 2008 metais. 40 mln. skirta festivaliams ir iškilmėms, 70 mln. – miesto aplinkos, kelių ir gatvių taisymui. Kvebeko provincija ta proga skiria 40 mln. dol. Iškilmėse, be kitų svečių, tikimasi sulaukti ir popiežiaus Benedikto XVI.

Albertos provincijos vadovas Ralph Klein atsisveikino su savo bendradarbiais ir rinkėjais. Jis tapo 12 Albertos premjeru 1992 metais. Keturis kartus laimėjęs rinkimus bei turėjęs daugumos vyriausybę, tapo ilgiausiai valdžioje išbuvusiu vadovu. Palikdamas savo postą, R. Klein palieka paveldėtinai stiprią provincijos ekonomiką. Paveldėjęs iš pirmtakų provincijos 23 bln. skolą, ją panaikino. Ypač sėk-

mingi buvo paskutiniai finansiniai metai. Padidėjus energijos žaliavų kainoms, provincijos ekonomika išaugo 6.6% – tai dvigubai daugiau nei visoje valstybėje. Tačiau atsiveikimo kalboje buvęs provincijos vadovas pripažino, kad vyriausybė buvo blogai pasiruošusi tokiam staigiam praturtėjimui. Ji nepajėgė susidoroti su iškilusiomis socialinio vystymo problemomis. Jis pripažino, kad opozicijos kritika buvo teisinga dėl plano neturėjimo. Per paskutinį partijos balsavimą R. Klein gavo mažiau balsų nei tikėjosi ir nutarė palikti savo postą metais anksčiau nei buvo planavęs.

Du buvę Viešųjų darbų ministerijos skyriaus patarėjai turės ieškoti naujo darbo. Jie buvo atleisti, kai spaudoje buvo aptarta jų apmokama kelionė į D. Britaniją, Londoną. D. Rotor ir D. Tipple turėjo užduotį susipažinti su gerąja patirtimi Londone ir ieškoti galimybių verslui vystyti. Tačiau daugelis planuotų dalykinių susitikimų neįvyko, jų ataskaita apie kelionės rezultatus pasirodė buvusi melaginga. Kanados diplomatams teko siųsti atsiprašymo laiškus Londono verslininkams ir pareigūnams dėl neįvykusių susitikimų

Ontario provincijai, ypač Torontui, nemažas galvosūkis – kur dėti šiukšles? Lig šiol buvusi sutartis su Mičigano valstija (JAV) baigiasi 2010 metais. Kanadiečiams pavyko sustabdyti dviejų JAV senatorių pastangas užkirsti kelią Kanados atliekų gabenimui į Mičiganą. Per metus į šią kaimyninės šalies valstiją išvežama apie 4 mln. tonų, daugiausia gamybos atliekų. Kiti 6 mln. tonų vežami į Ontario kasyklas. Yra numatyta dar 91 mln. tonų talpos vieta, kurios užtektų 10 metų. Siūloma ieškoti naujų atliekų perdirbimo būdų. Žaliųjų dėžių programa (maisto atliekų rinkimas ir panaudojimas kompostui), taikoma Toronte, pasirodė esanti naudinga.

Kasmetinė Kanados valstybinė paroda Toronte šiemet aplankė 1.3 mln. lankytojų. Tai šiek tiek mažiau nei buvo tikėtasi. Organizatoriai tvirtina, kad dažni lietūs (per dvi savaites lijo 6 dienas) sutrukdė pasiekti planuotą lankytojų skaičių, bet šiaip paroda praėjo gana sėkmingai.

Didžiausią nelegalią vaizdo-garsaploškčių (DVD) dirbtuvę surado policija rytinėje Toronto dalyje. Sulaikyti šio neleistino verslo vadovas ir jo padėjėjai. Jų dirbtuvė buvo įsikūrusi vienos Scarborough parduotuvės rūsyje. Čia rasta 20,000 DVD, įranga, leidžianti įrašyti daugiau kaip 500 vienetų per valandą. Ši nelegali dirbtuvė pristatydavo padirbtas garsaplošktes dviem parduotuvėm. Paskaičiuota, kad verslas per metus davė 17 mln. dol. pelno. Dar didesnį finansinį nuostolį dėl šio nelegalaus verslo Kanados filmų pramonei – 225 mln.dol. per metus. **S.K.**

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

**TORONTE
ETOBICOKE**

ir

MISSISSAUGOJE

MŪSŲ TĖVYNĖJE

MOKINIŲ MAŽIAU

Nors Lietuvoje mokyklinio amžiaus vaikų kasmet mažėja, rugsėjo 1-ąją į Lietuvos mokyklas ėjo apie 37,000 pirmokų – beveik tiek pat, kiek ir pernai. Iš viso 1500 bendrojo lavinimo mokyklose šiemet mokosi apie 526,000 moksleivių, arba keliais tūkstančiais mažiau negu pernai, skelbia Švietimo ir mokslo ministerija. Naujus mokslo metus 128 Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose pradėjo beveik 78,000 moksleivių, iš kurių 5600 yra pirmaklasiai. 75 profesinėse mokyklose mokysis apie 44,000 moksleivių, 28-iose valstybinėse ir nevalstybinėse kolegijose studijuos daugiau negu 50,000 studentų, 21 universitete – apie 141,000 studentų. Prieš naujus mokslo metus Švietimo ir mokslo ministerija mokykloms nupirko 4500 naujų kompiuterių ir kompiuterinės įrangos, rašo ELTA-LGTIC. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga atliko tyrimą, kiek Lietuvoje vaikų nelankė arba vengė lankyti mokyklą 2004-2005 metais. Į šį sąrašą pateko 2,294 vaikai. Daugiausia tokių vaikų buvo Kauno (641) ir Klaipėdos (373) apskrityse. Manoma, kad nesimokančių vaikų yra dar daugiau. Dar daugiau yra su neįgaliais mokyklinio amžiaus vaikais. Dauguma miestų gyvenančių neįgalių vaikų yra mokomi namuose, o rajonuose ir kaimuose turintieji fizinę negalią išvis nėra lankomi pedagogų.

NAUJAS ŽURNALAS

Rugsėjo 6 d. pasirodė pirmasis verslo ir gyvenimo būdo žurnalo *Versus* numeris, skelbia DELFI. Žurnalą leidžia bendrovė “Versus media”, kuriai vadovauja buvęs *Verslo žinių* priedo *Verslo klasė* redaktorius Vidas Rachlevičius. Pasak jo, žurnalo pavadinimas lotyniškai reiškia kryptį ir atspindi leidinio siekį tapti kokybiško gyvenimo būdo ir stiliaus formuotoju, objektyviosios žurnalistikos pavyzdžiu. Žurnalas skirtas “intelektualiam, aukštesnės pajamos gaunančiam skaitytojui, kurio netenkina paviršutiniškos informacijos srautas, dominuojantis šalies žiniasklaidoje”. Vengiama lėkštų, vienadienių temų, nesistengiama įtikti masėms ar mėgdžioti kitų leidinių. Siekiama “formuoti kokybiškai naują solidžios ir patikimos žurnalistikos kryptį, ugdyti kritiškai mąstantį skaitytoją”, pranešime spaudai cituojamas V. Rachlevičius.

LIKO LAISVŲ VIETŲ

Lietuvos aukštųjų mokyklų duomenimis, po bendrojo priėmimo į Lietuvos universitetus liko nemažai laisvų studijų vietų, o populiariausios daugelyje universitetų tebėra vadybos ir ekonomikos studijų programos. Į Lietuvos aukštąsias mokyklas šiemet buvo pakviesti studijuoti 26,124 stojantieji, nors mokytis aukštosiose mokyklose pageidavo 35,824 jau-

nuoliai. Daugiausia iš jų – šiais metais baigę vidurinės mokyklas. Kaip ir pernai, į universitetus stojo apie 70% abiturientų. Prašymuose jie įrašė maždaug tiek pat studijų programų, kaip praėjusiais metais, – vidutiniškai po 10.5. Šiemet po bendrojo priėmimo nė vienos laisvos studijų vietos neliko Vilniaus universitete, Mykolo Rėmerio universitete ir Lietuvos žemės ūkio universitete Kaune. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje laisvų vietų liko – tik į atlikimo meną Kauno fakultete. Daugiausia laisvų studijų vietų – 360 – buvo Šiaulių universitete. Vilniaus pedagoginiame universitete skelbtos 349 laisvos studijų vietos. Vilniaus Gedimino technikos universitete liko 260 laisvų vietų, Vytauto Didžiojo universitete – 223, Klaipėdos universitetas nesurinko 141 studento, ISM universitetas – 120 studentų. Kauno technologijos universitete liko 118 laisvų vietų. Veterinarijos akademija per papildomą priėmimą tikisi sulaukti 41 studento, Kūno kultūros akademija – 17. Papildomą priėmimą į 11 laisvų studijų vietų šiemet skelbė net ir dideliais konkursais išsiskiriantis Kauno medicinos universitetas, rašo ELTA-LGTIC.

VANDALIZMAS VILNIUJE

ELTA-LGTIC žiniomis, vandalų padaryta žala Vilniaus miestui šiais metais jau siekia daugiau kaip 1.12 mln. litų. Odminių skvere buvo suniokotos jauno portugalų menininko Nuno Vasa kinetinės skulptūros, padaryta 75,000 litų žala. Vilniaus savivaldybės duomenimis, iš viso per metus vandalų Vilniaus miestui padaryta žala siekia nuo 800,000 iki 1 mln. litų. Sulaužytų suoliukų atstatymas, sugadintų krepšinio lentų remontas kainuoja 78,000 litų. Aprašinėtų, dažais apipurkštų ir išteptųjų tiltų, viadukų, nelegalių grafitų nuvalymas – 65,000 litų. Grafitų valymas nuo pastatų fasadų iš miesto biudžeto kasmet atsieina 620,000 litų, sudaužytų ar sulaužytų viešojo transporto stotelių paviljonų remontas – 230,000 litų, aplaužytų, sudegintų šiukšlių dėžių, smulkių stulpelių ir kitų miesto architektūros elementų taisymas – 55,000 litų. Šiemet pastebima vandalizmo augimo tendencija. Į jau siekiančią 1.12 mln. litų sumą dar neįskaičiuotos supjaustytos Vilniaus miesto autobusų ir troleibusų sėdynės, niokojami gėlynai, laužomi medžiai. Vilniaus miesto savivaldybė ir privati galerija “Vartai” rugsėjo 30 d. Odminių skvere surengė veiklą, kurioje sugrąžinta anksčiau suniokota skulptūra “Negalmi pietūs”, ekrane rodyta medžiaga apie vandalų suniokotus objektus, pateikta informacija apie padarytos žalos ištaisymo kainas. Tuo siekiama paraginti jaunimą, vilniečius ir sostinės svečius saugoti, o ne griauti turimas vertybes. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Susitikimas po 43 metų

Aš, Algimantas Sakalauskas, su žmona Zita 2006 m. liepos mėnesį viešėjome Hamiltono mieste. Tai buvo mano nuo vaikystės laikų ilgai lauktas ir išsvajotas miestas. Jame gyveno man brangiausias žmogus – mano Tėvelis. Susitikimas įvyko, tačiau pavėluotai prie amžiną atilsį Tėvelio Jono Sakalausko kapo, mirusio 1963 m. Likimas lėmė, kad Tėvelis turėjo pasitraukti 1944 m. vasarą, o aš į pasaulį atėjau lapkričio mėnesį. Mums gyvu žodžiu bendrauti neteko. Susirašinėjome tik laiškais. Tai buvo mielas ir pavyzdingas Tėvas, kuris visas savo sunkiu darbu uždirbtas lėšas siuntė mums į Lietuvą, kad išgyventume. Tėvelio mirtis mums buvo skaudus smūgis. Aš daviau pažadą, kad jeigu atsiras nors kokia galimybė aplankyti jo kapą, nuvežti žemės iš Lietuvos ir par-

sivežti žemės nuo jo kapo. Ir štai, tokia galimybė atsirado. Žmona gavo pinigų už savo Tėvelio žemę ir pasiūlė mums leisti į šią kelionę. Abejonių nebuvo, skubiai susiruošėme į šią tolimą kelionę.

Susitikimas prie Tėvelio kapo man buvo labai sunkus, tai sunku apsaityti, tačiau mes buvome apgaubti mielių mūsų tautiečių šiluma ir globa. Po šio apsilankymo ant tėvelio kapo mano širdyje tapo lengva ir ramu. Atrodo, kad mes pajėgėme bent tokiu būdu pasijusti kartu, vienas šalia kito.

Noriu nuoširdžiai padėkoti tautiečiams, be kurių pagalbos ir paramos mūsų išsvajotas susitikimas nebūtų įvykęs. Toronto Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Audriui Šarkai,

OFM, pavaduotojui kunigui Emiliui, šeimininkei, kuri mus apgyvendino, Daivutei Leleikaitei, puikiai mūsų užimtumo koordinatori Elenai Gudinskienei, mieliems mūsų bičiuliams Danutei ir Motiejui Jonikams. Tai pirmieji, kurie padėjo surasti Tėvelio kapą. Brangiems tautiečiams Giedrei ir Kazimierui Žukauskams, vadovei ir keliauninkei Eugenijai Beržaitienei, mielai kelionių organizatorei Reginai Choromanskytei, už šiltus priėmimus Danutei ir Antanui Kamaičiams, Genutei Grajauskienei, Anelei ir Stasiui Urbonavičiams, taip pat mielajai ir linksmajai Danutei Trumpickienei, Sofijai Matukaitienei, Vandai, Laimiui ir Rasai Bakšiams, Tomui Velaniškiui.

Nuoširdžiai jūsų –
Zita ir Algimantas Sakalauskai

Hamilton, ON

A.a. TEKLEI ADOMONIE-NEI mirus Hamilton, Aldona Erštikaitienė, užjausdama velionės giminaičius, Kanados lietuvių fondui aukojo \$20.

A.a. STASIO DALIAUS atminimui, užjausdami dukrą Aukšę su šeima, sūnų Leoną ir jo šeimą *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$40 – E.M. Klevas; \$25 – H. Balytienė; \$20 – E.K. Gudinskai, A.K. Žilvyčiai; \$10 – J. Astas, F.M. Gudinskai, V.P. Sidlauskai.

A.a. PETRO JANULIO atminimui, užjausdami sūnus – Viktorą, Petrą ir jų šeimas *Pagalbai Lietuvos vaikams* \$20 aukojo A.K. Žilvyčiai. Dėkojame aukojusiems – **PLV komitetas**

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

Knygų rišykla

“SAMOGITIA”

meniška ir įrašinė
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

AMERIKOS LF ŽINIOS

• Įamžindamas a.a. Veronikos Melinis atminimą, sūnus Vlas Melinis Amerikos lietuvių fondui atsiuntė \$700, kuriuos paaukojo šeima, draugai ir artimieji. Dėkojame, kad prisimindami ir pagerbdami brangius žmones, aukojate ALF. Adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630 257-1616. **Inf.**

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki . . .0.75%
santaupas 1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 2.35%
180 dienų indėlius 2.50%
1 m. term. indėlius 3.80%
2 m. term. indėlius 3.80%
3 m. term. indėlius 3.85%
4 m. term. indėlius 3.85%
5 m. term. indėlius 4.20%
RRSP ir RRIIF
(Variable) 1.00%
1 m. ind. 3.80%
2 m. ind. 3.80%
3 m. ind. 3.85%
4 m. ind. 3.85%
5 m. ind. 4.20%

PASKOLAS

Asmeninės nuo 6.35%
nekiln. turto 1 m. 6.35%

• Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

• Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

Plačiai veikė lietuvių visuomenėje

Atsisveikinant su a.a. Stasiu Daliumi

Liūdna žinia greitai pasklido Hamiltone – staigiai mirė 85 metų amžiaus Stasys Dalius ligoninėje po sėkmingai padarytos klubo operacijos. Susidarė komplikacija ir, praėjus dviem savaitėm, užmerkė akis amžinai rugpjūčio 19 d.

A.a. Stasys Dalius gimė Panevėžio apskrityje, kur Stelmuzės kaime jo tėvai užaugino penkis vaikus. Stasys ten mokėsi kaimo mokykloje ir ją baigęs turėjo dirbti namuose ar eiti tarnauti pas didesnius ūkininkus. Tik jo svajonės buvo kitokios. Jis pradėjo daug skaityti mokykloje knygas. Už vieną parašytą straipsnėlį iš Jaunųjų ūkininkų ratelio organizacijos gavo premiją – A. Šapokos *Lietuvos istoriją*. Tas aprašymas buvo išspausdintas laikraštelyje, kurio įtaka nulėmė a.a. Stasio ateitį. Kaip neturtin gas gavo stipendiją iš Žemės ūkio ministerijos. Buvo geras mokinys, baigė Žemės ūkio mokyklą ir įsigijo pienininko specialybę. Trejus metus dirbo pienininku Gintautų pieninėje (Šakių apskr.), ten dar spėjo vesti žmoną.

Frontui artėjant, vokiečių buvo paimtas apkasų kasti. Taip 1944 m. rudenį teko palikti Lietuvą. Vokietijoje, prieš karo pabaigą, atsirado rusų užimtoje dalyje. A.a. Stasys Dalius kaip lietuvis, buvo paimtas į kariuomenę ir po trijų dienų apmokymo pasiūstas į pirmąsias fronto linijas. Tik laimingu sutapimu išliko gyvas ir atsirado anglų užimtoje zonoje. (Visą tą savo odiseją jis smulkiai aprašė *TŽ*). Trejus metus gyveno Oldenburgo DP stovykloje. 1947 m. atvyko į Kanadą aukso kasyklų darbams. Į Hamiltoną atvažiavęs tuoj gavo darbą Ontario provincijos ligoninėje ir ten dirbo ligi išėjo į pensiją.

Hamiltonė velionis įsijungė į lietuvių organizacinę veiklą. Kelis kartus buvo išrinktas į Hamiltono apylinkės valdybą, Ka-

nados LB tarybą ir Pasaulio LB seimą. Dalyvavo daugelyje tų organizacijų suvažiavimuose ir visuomet detalčiai viską aprašydavo. Iš jo straipsnių laikraščiuose daugelis tautiečių sužinodavo, ką išrinktieji atstovai veikia.

Velionis dirbdamas visuomeninį darbą, vien tik Hamiltono apylinkėje išplatino apie 250 Lietuvių enciklopedijų, buvo LE bendradarbis. Jis suorganizavo Hamiltono Vasario 16-tos gimnazijai remti būrelį ir per 20 metų yra pasiuntęs apie 90,000 dol. iš narių surinktų aukų. TALKOS kred. koop. valdyboje kas treji metai perrenkamas išdininku. Parašė daug straipsnių apie TALKOS veiklą. Smulkiai aprašė metinius TALKOS narių susirinkimus. Paruošė 25 metų TALKOS veiklos leidinį.

Hamiltonė velionis susipažino su Pranute, atvykusia iš Vokietijos DP stovyklos su mažu sūneliu. Po kurio laiko juodu sukūrė šeimą, gražiai gyveno ir gerai išauklėjo sūnų Leonuką.

Pastarasis baigė mokslus JAV ir ten vedė amerikietę, buvusią mokslo draugę. Juodu palaikė glaudžius santykius su kanadiečiais tėvais. Pranutei prieš 10 metų mirus, a.a. Stasys dar artimiau pradėjo bendrauti su posūnio šeima. Dažnai praleisdavo kartu atostogas šiltuose kraštuose, kartu keliavo įvairiose ekskursijose. Velionis mėgo keliauti po įvairius pasaulio kraštus. Apie savo keliones jis yra parašęs daug straipsnių ir išleidęs net 5-kias knygas. Tuo būdu supažindino daugelį su kitais pasaulio kraštais.

Dar Pranutei gyvai esant a.a. Stasys sužinojo, kad Lietuvoje turi dukterį, pakrikštytą Aukšytės vardu. Aukšytė jau buvo ištejęs, tai su savo vyru atvyko savo tėvo aplankyti, tada susipažino ir su Leono šeima. Laidotuvėse dukrelė iš Lietuvos negalėjo atvykti, bet posūnis Leonas su visa savo 7-nių asmenų šeima palaidojo mylimą tėvuką lietuvių kapinėse Mississaugoje. **J.K.**

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas TALKA, kuriame daugelį metų valdybos išdininko pareigas ėjo neseniai miręs a.a. Stasys Dalius

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už SKELBIMUS ir PRENUMERATAS. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adreso lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

EUROPEAN MONUMENT INC.

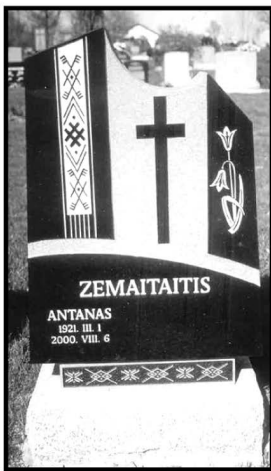
- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kaina.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angėlė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums pataršaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**

Darbo **705-445-8143**

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos vyčių 93-čiasis metinis suvažiavimas įvyko rugpjūčio 3-6 d.d. "Grosvenor Resort" viešbutyje, Walt Disneyland vietovėje, Floridoje. Jis pradėtas rugpjūčio 3 d. pamaldomis. Mišias Marijos Pasaulio Karalienės šventovėje aukojo Lietuvos vyčių dvasios vadas prel. J. Anderlonis, kun. A. Markus iš Čikagos, kun. T. Karanauskas iš Los Angeles, CA, patarnaujant diakonui V. Paškauskui. Po pamaldų viešbučio salėje vyko programa. Įvadinį žodį tarė vyčių centro valdybos pirm. A. Mickūnas. Invokaciją sukalbėjo dvasios vadas prel. J. Anderlonis. Sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Posėdžiai vyko tris dienas. Centrinės valdybos pirmininkė A. Mickūnienė padarė išsamų veiklos pranešimą. Ižd. B. Avižaitė pateikė finansinę apyskaitą. Kalbėjo ses. Margaret Petcavage vienuolių kazimieriečių vardu, kun. T. Karanauskas ir M. Šepikaitė, 133-čiosios kuopos atstovė. Sveikinimai raštu gauti iš JAV prezidento G. Bush, Lietuvos kardinolo J. A. Bačkio, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininko G. Žemkalnio ir kitų, iš viso 21 sveikinimas. Kitų dienų posėdžiuose Centro valdybos vicepirm. J. Šeinauskas padarė pranešimą apie pačią organizaciją. Narių skaičius mažėja. Šiuo metu organizacijoje yra 2000 narių iš 5-kių apygardų ir 50 kuopų. *Pagalbos Lietuvai* fondas į Lietuvą laivais yra išsiuntęs 92 talpintuvus, 72 mln. dol. vertės įvairių vaistų, įrangos, kompiuterių, ligoninių lovų ir kitų reikmenų medicinos įstaigoms. Paremti ir vaikų centrai. Šv. Kazimiero gildijos pirmininkė A. Klizienė pranešė, kad už 40,000 dol. (tiek suaukota) pasiūsta Mišių stipendijų. Prel. A. Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, kalbėdamas apie šią kolegiją pažymėjo, kad ji yra svarbi įstaiga Lietuvai. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Romoje studijavo ir įšventinta 80 kunigų. A. Deksyntė, trečioji centro valdybos vicepirmininkė, kalbėjo apie jaunimo veiklą. Vyčių garbės narė priminė, kad spalio 8 d. bus švenčiama 40 metų sukaktis, kai Vašingtono tautinėje katedroje įsteigta Šiluvos Marijos Mergelės koplyčia. Pasakutinis posėdis baigtas malda ir Lietuvos vyčių himnu. Šeštadienio vakare vyko pokylis. Išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininkė – E. Nakrošienė. Suvažiavimas baigtas rugpjūčio 6, sekmadienį, Mišiomis, kurias aukojo prel. J. Anderlonis, prel. A. Bartkus, kun. A. Markus ir diakonas V. Paškauskas. Pamokslą pasakė prel. J. Anderlonis.

Slovėnija

Čia vyko 47-toji tarptautinė mokinių matematikos olimpiada. Joje dalyvavo ir moksleiviai iš Lietuvos. Lietuviai laimėjo sidabro ir du bronzos medalius. Juos gavo trečius metus tarptautinėse matematikos olimpiadose lai-

mintis Vilniaus licėjaus abiturientas D. Ardickas, Kauno technologijos universiteto gimnazijos vienuoliktos klasės moksleivis K. Česnavičius ir L. Mikšys. Pagrimo raštu apdovanotas Vilniaus licėjaus moksleivis A. Atminas, garbės raštais – to paties licėjaus auklėtinis V. Grauslys ir Kauno technologijos universiteto gimnazijos abiturientas J. Šukys. Lietuvos moksleivių komandai vadovavo Matematikos ir informatikos instituto mokslo darbuotojas J. Mačys ir Vilniaus universiteto Matematikos metodikos katedros dėstytojas R. Kašuba.

Kinija

Šiame krašte yra siuvas Lietuvos vėliavos. Jos yra palyginti labai pigios (prastesnės kokybės) ir nukonkuruoja Lietuvoje siuvas vėliavas. Naujieji verslininkai, pasak Lietuvos žiniasklaidos, ieško lengvų kelių ir jiems esą nelabai svarbu tautinė savigarda, jei galima pasipelnyti net iš valstybės simbolių. Lietuvoje šiuo metu veikia 23 įmonės, siuvančios valstybės vėliavas, daugiausia Kaune. Verslininkų teigimu, vienos vėliavos kaina, pasiūtos Lietuvoje, gali siekti 40 ar 60 litų.

Australija

Metinis Melburno lietuvių bendruomenės susirinkimas įvyko liepos 30 d. Lietuvių Namų salėje. Jame dalyvavo 50 narių ir svečiai iš Europos, Europos sąjungos parlamentaras E. Gedvilas ir žmona Aušra su dviem dukterimis. Susirinkimą pradėjo LB apylinkės pirm. B. Zumeris, pasveikindamas susirinkusiuosius ir pakviesdamas pirmininkauti D. Levickienę, sekretoriauti – A. Vaitiekūną. Minutės tyla pagerbti mirę bendruomenės nariai. Pirm. B. Zumeris apžvelgė praėjusių metų valdybos veiklą. Iškilusias įvykis bei renginys – Lietuvos prezidento V. Adamkaus ir jo žmonos Almos priėmimas vasario mėnesį. Pirmininkas kvietė gausiais plojmais pasveikinti Dalią Antanaitienę, kuriai Australijos valdžia įteikė garbingą medalį – "Order of Australia Medal". Ižd. V. Krivickas padarė pranešimą išdo reikalais. Revizijos komisijos narys D. Gaylas pažymėjo, kad izdas ir knygos tvarkomos be priekaištų. Prieš pradėdant diskusijas, svečias E. Gedvilas paprašytas tarti žodį. Pasak kalbėtojo, Lietuvos svarbus pasiekimas – tapti ŠAS (NATO) ir Europos sąjungos nare. Pastarosios parlamentą sudaro 732 nariai iš 25-kių valstybių. Pagal gyventojų skaičių Lietuvai atitenka 13 atstovų. Svečias atsakinėjo ir į klausimus. Pvz. į klausimą, kokie kraštai palaiko Lietuvą labiausiai, atsakymas – Švedija, Danija, Airija ir D. Britanija. Vyko diskusijos ir pasisakymai. Taipgi pagirta jauna valdyba ir palinkėta jai ir toliau sėkmingai dirbti. Susirinkimas užbaigtas Tautos himnu. Po to visi pakviesti toliau pabendrauti prie kavutės. **J.A.**

Tautinių šokių kursai Dainavoje

Š.m. rugpjūčio 13-20 d.d. Manchester Hill, MI, Dainavos stovyklavietėje įvyko Tautinių šokių mokytojų kursai, kuriuos surengė Lietuvių tautinių šokių institutas. Kursuose dalyvavo tautinių šokių mokytojai, vadovai ir šokėjai iš JAV ir Kanados.

Suvažiavom pasimokyti 2007 m. Lietuvos Dainų šventės Šokių dienos repertuaro, kad išeivijos grupės galėtų šokti kartu su Lietuvos grupėmis Šokių šventėje Lietuvoje. Į kursus buvo pakviesta pirmos, antros ir trečios Pasaulio lietuvių dainų šventės Šokių dienos bei 2007 m. Lietuvos Dainų šventės Šokių dienos meno vadovė Laima Kisielienė.

Kursuose dalyvavo 58 asmenys iš 17 grupių (Atžalyno, Gintaro, Gyvataro, Grandies, Jūros, Čikagos lituanistinės mokyklos, Lietuvos Vyčių, Neries, Retro, Sambūrio, Lemon-to Spindulio, Los Angeles Spindulio, Šaltinio, Švyturio, Žaibo ir Žilvino), iš 13 miestų (Toronto, Hamiltono, Čikagos, Lemonto, San Diego, Seattle, Los Angeles, Pittsburgho, Filadelfijos, Bostono, Detroito, Klyvlando ir Madisono). Kartu su vadovais šoko 22 šokėjai iš įvai-

rių grupių.

Vilniaus Pedagoginio universiteto Kultūros ir meno edukologijos instituto dėstytoja Laima Kisielienė kursuose dėstė 2007 m. Lietuvos Dainų šventės Šokių dienos repertuarą, jaunimo, vyresniųjų ir vaikų grupių šokius bei metodinę medžiagą, lietuvių sceninio šokio pagrindus ir šokio aprašymą.

Sekmadienį vakare visi šokėjai, vadovai susirinkom "Baltųjų rūmų" salėje. Buvo pristatyta Lietuvių šokių instituto valdyba, susipažinome su stovyklautojais. Lietuvių tautinių šokių instituto valdybą sudaro: Danguolė Varnienė – pirmininkė, Aldona Zander – vicepirmininkė, Rita Karasiejienė – vicepirmininkė-ryšininkė su Lietuva, Vida Brazaitytė – sekretorė ir Rėda Plūrienė – izdininkė. Juozas Karasiejus, kuris buvo stovyklos komendantas, padėjo palaikyti tvarką ir stovyklautojų programą.

Išmokom 6 šokius, kuriuos šoksime Dainų šventėje Lietuvoje 2007 m. vasarą, ir papildomus šokius vaikams bei pagyvenusiems šokėjams. Kursų dėstytojai, be viešnios iš Lietuvos, buvo Gintaras Grinkevi-

čius, Romas Jonušonis, Rita Karasiejienė ir Audra Lintakienė. Aišku, tautiniams šokiams išmokyti ir juos šokti reikia muzikos. Tai atliko akordeonistė Rasa Poskočimienė. Kas rytą pradėdavom mankštą, po to mokėmės sceninio šokio pagrindų, po to pradėdavome mokytis šokių. Per valandą su puse reikėjo išmokyti šokį, kad galima būtų jį nufilmuoti, kad išliktų kaip metodinė medžiaga šokių mokytojams. Po pirmųjų šokimo dienų visiems skaudėjo kojas; tai reiškia, kad sunkiai dirbom, bet buvo linksma, smagu būti kartu.

Vakare žiūrėdavom įvairių tautinių šokių vaizdajuosčių iš Lietuvos, kur matėm Lietuvių tautinių šokių konkursą – *Kadagio*, *Aukso paukštės* nominacijų koncertus ir *Aguonėlės* šokio šimtmečio koncertą. Vieną vakarą Violeta Fabianovich mus supažindino su tautinių drabužių regioniniais skirtumais ir dėvėjimo kultūra. Ji kalbėjo apie buvusius ir dabartinius tautinius drabužius Lietuvoje ir išeivijoje, jų skirtumus. Jaunimas vakarais praleisdavo laisvalaikį prie liepsnojančio laužo. Smagu gamtoje, svajonių

ir žvaigždučių sukury.

Vieną naktį mus aplankė naktiniai svečiai. Kažkas neuždarė durų. Rytą atbudę radom viską išversta, išmėtyta. Kas tie naktiniai svečiai? O gi meškėnai (rakūnai).

Rugpjūčio 20 d. Dainavos stovyklavietėje atėjo laikas skirstytis, atsisveikinti ir padė-

koti už gerai surengtus kursus. Visi sunkiai dirbo, ir todėl kursai sėkmingai praėjo. Visi stovyklautojai grįžo į savo miestus įgiję daugiau žinių apie tautinius šokius ir laukdami kito susitikimo Lietuvoje ateinančiais metais.

Iki pasimatymo,
Vida Naudžiūnaitė

* * *

Nuo 2005 m. Vilniaus Pedagoginiame universitete L. Kisielienės pastangomis buvo įsteigta šokio pedagogikos specialybė, ruošianti šokių mokytojus. Didelę mokymo programos dalį sudaro lietuvių liaudies šokių mokymas. Dvi Toronto ansamblio "Gintaras" šokėjos – Ramona Kaminskaitė ir Vilija Yčaitė – 2006 pusę metų Lietuvoje VPU išklausys kursą ir gaus lietuvių liaudies šokių meno pagrindus, tautinių šokių mokymo, lietuvių liaudies papročių ir folklorinių šokių kreditus. **Inf.**

Šokio pedagogikos kurso VPU įsteigėja L. Kisielienė (viduryje) su Toronto gintarietėmis R. Kaminskaitė (kairėje) ir V. Yčaitė (dešinėje). Ntr. J. Karasiejaus

Kairėje – Toronto "Gintaro" ansamblio vadovai, mokytojai ir šokėjai tautinių šokių mokytojų kursuose Dainavoje š.m. rugpjūčio 13-20 d.d. su L. Kisieliene (ketvirta iš dešinės); dešinėje – šokėjų pasirodymas talentų vakare Dainavoje Ntr. J. Karasiejaus

Tautinių šokių mokytojų kursų dalyviai š.m. rugpjūčio 13-20 d.d. Dainavos stovyklavietėje

Ntr. J. Karasiejaus

Tėviškės ilgesys

*Ilgiuosi aš jaunų dienų,
Beržų už tėviškės vartų.
Ir žemuogėlių raudonų,
Ant smilgos, pamiškėj suvertų.*

*Tėvų ilgiuosi, seserų,
Saulėtekio, kieme palieto.
Močiutės pasakų, kerų,
Kad vohungėlė šauktų lietu.*

*Žalių ilgiuosi ažuolų,
Gandalizdžio, viršūnėj klevo.
Jame, bent ketvertas gandrų,
Užvertę galvas, kleketavo.*

*Jau vakarėlis greit žėruos.
Regiu, matau kelelis dulka.
Kiemas parbėga iš lankos
Baltų, baltų avelių pulkas.*

*O, katpėdėlių kilimuos
Maži, žvairi zuikučiai miega.
Visa, paskendusi žieduos,
Akacija balta, kaip sniegas.*

*Senojoj protėvių sodyboj
Margi jurginai po langais.
Beržų geltonis auksu žiba.
Brastoje maudosi žirgai.*

LIUDVIKA MARMENĖ,
Marijampolė

Vasaros šventė Toronte

VIOLETA LEVANDAUŠKIENĖ

Lietuviško folkloro klubas, susikūręs per patį vidurvasarį, per pačią žolynų kupą, gimęs tarsi iš augalų, žydėjimo, rasos, negalėjo praleisti paskutinės vasaros šventės – Žolinės. Rugpjūčio 13-tą ir suėjom, subėgom į Toronto Lietuvių Namus sukurti, pasėti, atgaivinti šventę sau ir visiems susirinkusiems.

Mes ne tiek dainavom ir šokom, kiek mylėjom – kalbą, žodį, gaidą, vienas kitą, žmones salėj. Mylėjom ir priėmėm save ir juos tokius, kokie esam. Tai net nebuvo pasirodymas, ar tuo labiau parodymas. Tai buvo tikras pasibuvimas tokiu laiku ir tokioje erdvėje, kur mums labiausiai norisi būti, kokių mes ilgimės:

“...Vienur kuplūs pušynai it nendrynai, kitur tankūs eglynai it kanapynai niūksojo, o tarp jų kuokštai beržynų, liepynų, klevynų, ąžuolynų joriavo, it vilnys, į padebesius mušdamos. Keleivis keliaudamas vilkų ir meškų suletentu taku... perskyrą tarp dienos ir nakties tikėtai tenumanė nuo bičių gaudesio, šovose siuvančių ar po medžių žiedus užiančių... Tos girios buvo jiems ne vien pirmąją pastogę ir uždanga nuo žiauraus oro, bet dar klėtimis visų jų turtų, kuriose pavalgę, apdarras ir lobis buvo paklėstas” (Simonas Daukantas).

Miškuose, tarp medžių, prasidėjo Lietuva, taip prasidėjo ir mūsų Žolinės vakaras. “Šakos šakotinės, lapai vingiuotiniai...” – kalbėjom ir dainavom

Vasaros šventėje – žaidimas “Serbenta” Ntr. A. Tamkevičiaus

apie ąžuolą; “svyru svyru svyruonėli, mirgu mirgu mirguonėli” – apie beržą.

Kiekvienas medis ar žolynėlis kadais buvo šventas – dievų būstas ar dovana. Be reikalo neliečiamas, naudojamas su pagarba ir dėkingumu. Lietuviai – senieji žemdirbiai, vienodai gerai jaučiantys ir laukinį, ir daržą, sodo augalą. “Riestas kumeliukas visą lauką išlekioja” – kalbėdavo apie pjautuvą per rugiapjūtę. “Miške augęs, miške lapojęs, namo parėjęs, nekaltus daužo, vanoja” – minė mįslę apie spragilą.

Ir mes minėm mįsles, skraidinom šiaudinius paukštelius, sutarinėjom sutartines. Visi – nuo mažo iki seno – sukom bendrą ratelį. “Graži mūsų šeimynėlė šiandien susirinko”. Pati gražiausia, artimiausia, mie-

liausia šeimynėlė, ratelio sukinyje užmiršusi visus kartų, migracijų skirtumus.

Per Žolinę šventovėj būdavo šventinamas užaugintas derlius, žiemkenčių sėkla, žolynai vaistams, susitinkama su giminėmis, pasidalinama naujienuomis. Ir mes šventėm naująjį derlių – ragavom keptus obuolius, šviežius agurkus su medum, šiųmetės lietuviškos žolės pieno sūrį, šviežią duonos girą, ramunėlių, žemuogių, mėtų arbatas.

Mes taip buvom pasiilgę, ištroškę, tarsi tos gydančios ramunėlių arbatos, to susikabinimo rankomis, to paprasto pasibuvimo. Po Žolinės atlaidų. Lietuviškuose namuose. Plachos giminės būry... Kad išeitume atsigavę, atsivėrę ir pajutę, kokie turtingi esam savo kalba, papročiais ir tarpusavio ryšiu.

Mirė ilgametis LRT diktorius

Lietuvos radiją ir televiziją ištiko netektis – eidamas 74-sius metus, po sunkios ligos mirė ilgametis Lietuvos radijo ir televizijos diktorius Henrikas Paulauskas, pranešė LTV laida “Panorama”.

Nuo pat jaunystės Henriką Paulauską traukė spauda, žurnalistika. Iš Kupiškio kilęs H. Paulauskas baigė istorijos specialybę tuometiniame Šiaulių pedagoginiame institute, dirbo mokytoju Kelmėje. 1955 m. laimėjo radijo diktorių konkursą. Lietuvos radijo klausytojai Henriko Paulausko balsą pirmą kartą išgirdo 1956-aisias. Nuo 1965 m. buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos narys. 1970 m. perėjo į Lietuvos televiziją, vedė ži-

A. A. Henrikas Paulauskas

nius ir “Panoramą”. Jo netenkino diktoriaus darbe įprastas svetimų tekstų skaitymas, todėl pats paruošė nemažai radijo laidų, reportažų, straipsnių, apybraižų spaudai – daugiausia istorine tematika, apie žinomus to meto kultūros,

meno veikėjus. Turėdamas istoriko diplomą, H. Paulauskas keletą metų mokytojavo, rinko kraštotyros medžiagą apie gimtąjį Kupiškį, vėliau išleido monografiją.

Diktoriaus kėdėje praleidęs 35 metus, H. Paulauskas iš televizijos pasitraukė 1991-ųjų pavasarį. Keletą metų po to vadovavo Valstybės muziejui, vėliau rengė televizijos laidą. Pastaruoju metu ketino rašyti prisiminimų knygą apie darbą Lietuvos radijuje ir televizijoje.

Jo laidotuvės įvyko rugšėjo 5 d. Vilniaus Antakalnio kapinėse. **LRT-ELTA**

(Lietuvai atstačius nepriklausomybę velionis rašė ir *Tėviškės žiburiams*. Red.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniečių mergaičių choras “Kivi” tapo Kinijoje liepos mėnesį įvykusioje IV Pasaulio chorų olimpiadoje absoliučiu nugalėtoju džiazo kategorijoje. Ši vienintelė Lietuva atstovavusi 14 mergaičių (12-15 metų amžiaus) grupė taip pat dalyvavo vaikų bei folkloro kategorijose, kuriose iškovojo aukso ir sidabro medalius. Olimpiadoje dalyvavo 400 grupių ir daugiau negu 20,000 dainininkų iš viso pasaulio. Vienuolika dienų trukusias varžybas vertino 75 narių tarptautinė komisija. Konkursinėje programoje, be kitų kūrinių, vaikų choras atliko lietuvių liaudies dainų pynę, aranžuotą choro vadovės Danguolės Aukšlienės, giesmę (*a spiritual*) *Were You There* ir Duke Ellingtono *It Don't Mean a Thing*, aranžuotą Artūro Noviko ir D. Aukšlienės.

Vaikų choras “Kivi”, įsteigtas 1997 metais, yra daugelio tarptautinių konkursų nugalėtojas: 2003 metais laimėjo Italijoje vykusio festivalio “Riva del Garda” prezidento taurę už aukščiausią rezultatą; 2004 metais tapo “Dainų dainelės” laureatu, taip pat laimėjo Švedijoje vykusio Helsinborgo chorų konkurso Didįjį prizą; 2005 metais choras dalyvavo tarptautiniuose konkursuose Danijoje, Olandijoje, Norvegijoje ir visuose laimėjo laureatų vardus. Pernai “Kivi” geriausiai pasirodė ir laimėjo pirmą vietą džiazo konkurse “Baby Sing” Panevėžyje.

Jubiliejinis Thomas Mann vasaros festivalis Nidoje pradėjo naują teminį ciklą “Kultūros kraštovaizdžiai – miestai po lūžio”. Pasak festivalio rengėjų, anksčiau T. Mann festivalio programos būdavo siejamos su T. Mann kūrybine biografija arba šio krašto – kuris atstovauja lietuvių, vokiečių, lenkų bei rusų kultūrų sankirtoms – istoriniais ar politiniais pokyčiais. Šiais metais buvo minimi trys pajūrio miestai, Gdanskas, Karaliaučius ir Klaipėda, šimtmečiais susiję su Vokietija, patyrę didžiulius XX š. istorijos sukrėtimus. Apie tų uostamiesčių gyventojų tapatumo paiešką problemą diskutavo vokiečių literatūros teoretikas ir kritikas Juergen Manthey, klaipėdietis poetas ir eseistas Gintaras Grajauskas ir Karaliaučiaus universiteto istorijos profesorius Jurij Kostjašovas. Muziejuje buvo pristatyta vokiečių režisierės ir rašytojos Ula Lachauer knyga *Rytprūsiški likimai*, įvyko susitikimas su knygos autore.

Didžiausia ir reikšmingiausia festivalio dalis, kaip ir visada, buvo skirta muzikai, kurios programas festivaliui rengia muzikologės Ona Narbutienė ir Vytautė Markeliūnienė. Šiųmetinio festivalio muzika – lietuvių kompozitorių Juozdo Naujalo, Juozo Gruodžio, Stasio Šimkaus kūrinių ir Felikso Bajoro *Styginių kvarteto* premjera. Užsie-

nio klasikų veikalus atliko solistės Regina Maciūtė ir Asta Kriškčiūnaitė, tenoras Edgaras Montvidas, kamerinis choras “Aidija”, Vilniaus ir Kauno styginių kvartetai, fortepijoninis Rūtos ir Zbignevo Ibelhauptų duetas, pianistai Petras Geniušas, Jurgis Karnavičius, Sergejus Okruška, vokiečių fleitininkas Carsten Hustedt ir pianistė Irma Kliauzaitė iš Austrijos. Festivalio metu vyko dailės ir meno parodos bei tradicinės kino naktys ant Urbos kalno, prie Nidos švyturio.

Juozas Meškauskas, vienas iškiliausių vyriausios kartos aktorių, rugpjūčio 1 dieną atšventė 80 metų jubiliejų. Garbaus amžiaus aktorius neįsivaizduoja savo gyvenimo be teatro, todėl kartkartėmis vis dar pasirodo Lietuvos valstybinio dramos teatro scenoje – Boriso Dauguviečio *Žaldokynėje* ar Juliaus Dautarto režisuotame spektaklyje *Paskendusi vasara* pagal Mariaus Katiliškio literatūrinę kūrybą. Pokario metais Vilniaus universitete J. Meškauskas baigė ekonomikos mokslus, lygiagrečiai mokėsi ir Vilniaus dramos teatro studijoje. 1948 metais Lietuvos valstybiniame dramos teatre suvaidino Tamošių B. Dauguviečio *Žaldokynėje*, kurią režisavo Kazimiera Kymantaitė. 1975 m. šiame spektaklyje sukūrė charakteristijoną Rūtos, o 2000 m. ir pagrindinį Jokimo Žaldoko vaidmenį. Jis yra vienintelis aktorius, vaidinantis *Žaldokynėje* nuo pat pirmojo spektaklio.

J. Meškauskas sukūrė daug lietuviškos dramaturgijos vaidmenų: vaidino Kudabą Balio Sruogos *Apyaušrio dalioje*, Silvą Kazio Sajos *Silva studentauja*, Kalvaitį Vinco Krėvės *Žente*, Jogailą Balio Sruogos *Milžino paunksmėje*, Kreivakojį K. Sajos *Ubagų saloje*, Doktorą Juozo Grušo *Pijus nebuvo protingas* ir daug kitų. Užsienio dramaturgų spektakliuose vaidino Koleantą (Karelo Čapeko *Makropulo receptas*), Firsą (Anton Čechovo *Vyšnių sodas*), Kreontą (Žako Anujaus *Antigonė*), Mamajevą (Aleksandro Ostrovskio *Kiekvienam gudurui pakanka kvailumo*), Šveiką (Jaroslavo Hašeko *Juozapas Šveikas pas Pranciškų Juozapą*). J. Meškausko talentas įamžintas ir kine – vaidino A. Žebriūno muzikiniame filme *Velnio nuotaka*, S. Motiejūno ir A. Puipos filme *Pasigailėk mūsų*, A. Aramino filme *Atpildo diena*, daugelyje televizijos ir radijo spektaklių. 1958-1965 m. buvo Vilniaus universiteto teatro režisierius, 1965-1975 m. vadovavo Lietuvos profsąjungos kultūros rūmų liaudies teatrui, režisavo jo spektaklius. Reikšmingiausi pastatymai šiame teatre – J. Grušo *Meilė, džiazas ir velnias* (1969), *Pijus nebuvo protingas* (1973), B. Sruogos *Milžino paunksmė*. **G.K.**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 70 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 2.35%	Asmenines paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind. 2.60%	
1 metų term. indėlius 3.20%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų term. indėlius 3.35%	Nekiln. turto paskolas:
3 metų term. indėlius 3.40%	Su nekeičiamu nuošimčiu
4 metų term. indėlius 3.45%	1 metų 5.35%
5 metų term. indėlius 3.55%	2 metų 5.50%
1 metų "cashable" GIC 3.25%	3 metų 5.75%
1 metų GIC-met. palūk. 4.00%	4 metų 5.80%
2 metų GIC-met. palūk. 4.00%	5 metų 5.95%
3 metų GIC-met. palūk. 4.10%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.20%	Su keičiamu nuošimčiu
5 metų GIC-met. palūk. 4.25%	1, 2, 3 metų ...6.00%
RRSP, RRIF "Variable" 2.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 4.10%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 4.20%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 4.30%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 4.40%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 4.50%	
Taupomąją sąskaitą iki 1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 4.25%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PASKOLOS STUDENTAMS!

ARTĖJA NAUJI MOKSLO METAI!

Prisikėlimo kredito kooperatyvas siūlo palankiomis sąlygomis paskolas studentams

STIPENDIJOS STUDENTAMS!

Kooperatyvo valdyba paskirs 10 stipendijų, kurias gaus studentai-kooperatyvo nariai.

PATEIKITE PRAŠYMUS IKI RUGSĖJO 30 D.

Anketą rasite www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS
SKELBIA

YPATINGAS BŪDAS TAUPYTI

MOKAME
AUKŠČIAUSIAS PALŪKANAS KANADOJE*

SKAMBINKITE
416-532-3400

* 1 metų GIC

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

LAIŠKAI IŠ GUDIJOS

Leono Nestiuko lietuviškoji šviesa Gervėčiuose

BERNARDAS ŠAKNYS

Į Gervėčių parapiją kun. Leonas Nestiukas atvyko 1996 m. Pirmasis mūsų susitikimas buvo labai nuoširdus. Man rūpėjo, ar naujasis klebonas supras Gervėčių krašto savitumus, ar jis įvertins vietinių žmonių didžiulės pastangos saugoti gimtąją kalbą, jų pasiaukojimą ginant lietuviškas pamaldas Gervėčių šventovėje.

Tad tiesiai kleboną paklausiau:

– Sakykite, ką reiškia Jums lietuviybė? Ar esate pasiryžęs padėti parapijos žmonėms puoselėti savo protėvių išsaugotą lietuvišką tikėjimą, lietuviškus papročius?

Leonas Nestiukas, ilgai negalvojęs atsakė:

– Lietuviybė man brangi, nes abu tėvai ir brolis laiko save lietuviais. Lietuvių kalba – mūsų kalba.

Kunigas trumpai papasakojo apie savo gyvenimą. Gimė 1955 m. liepos 24 d. Vologdos srityje. Tėvas Petras Nestiukas – gudas, motina – Bronislava Uždavinytė – lietuvė. Jos pastangomis toli nuo Lietuvos sūnaus širdyje buvo uždegtas lietuviškas žiburėlis. Gabus, jautrus berniukas linko prie Dievo, išmoko lietuviškus poteries.

Baigęs mokslus rusiškose mokyklose, įstojo į Kauno kunigų seminariją. 1984 m. ją baigęs išvyko kunigauti į Gudijos Ivijos miestelį. Čia greitai laimėjo žmonių pasitikėjimą. Kai Gervėčiams labai reikėjo lietuvių kunigo, Leonas Nestiukas nusprendė vykti dirbti į Gervėčių kraštą. 1996-aisiais ir prasi-dėjo Leono Nestiuko darbo naujojoje parapijoje kelias.

Parapijiečiai kun. L. Nestiuką sutiko su viltimi. Juos nudžiugino klebono pirmieji veiklos žingsniai: atskyrė lietuviškas pamaldas nuo lenkiškų. Anksčiau buvusi mišrių pamaldų tvarka įnešdavo daug nesusipratimų, žmonių nepasitenkinimo. O nuo L. Nestiuko pertvarkos padėtis visiškai pasikeitė. Šalia to, Leonas Nestiukas kiekvieno sekmadienio rytą aukoja šv. Mišias Girių kaimo koplytėlėje. Ir tik lietuviškai. Tai žmonėms labai patogu. Didžiulis lietuviškas Girių kaimas ir aplinkiniai Knistuškės, Pelegrinda, kiti turi galimybę mels-tis gimtąja kalba savo kaime.

Gervėtiškiai pamilo Leoną Nestiuką. Juos žavėjo taisyklinga lietuviška klebono kalba, turiningi pamokslai, kurie pasižymėjo dvasine šviesa, būrė žmones, telkė juos padėti vieni ki-

tiems. Vaikus šventovėje mokė lietuviškų poterių.

L. Nestiukas sutvarkė apirusią, griūvančią šventovę. O šventoriuje įvyko tikras stebuklas: per kelerius metus piktžolėmis apaugęs šventorius virto jaukia vieta. Kunigas parūpino ir išaugino rečiausių krūmų ir gėlynų. Tikras botanikos sodas, kurį gervėtiškiai didžiudamiesi vadina rojumi.

– Daug įtakos man padarė išeivijoje gyvenančio vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, apsilankymai Gervėčiuose. Jo dvasinė šviesa, dėmesys mūsų parapijai parapijiečių buvo įvertintas. Žmonės nepamiršo vyskupo lietuviškų šv. Mišių, pasakyto nuostabaus pamoksl-o, – sako Leonas Nestiukas.

Daug vilčių dėl Gervėčių parapijos ateities turi klebonas. Nepaisant ir to graudaus fakto, kad miršta daug daugiau negu gimsta. Klebono įsitikinimu, Rimdžiūnuose esant lietuviškai mokyklai, daugiau jaunimo turėtų susirūpinti gimtinės ateitimi. "Kiekvienas, grįžęs į savo parapiją po mokslų, mums labai brangus. Tokių vis daugėja. Norėčiau, kad senųjų gervėtiškių vaikai ir vaikaičiai ne Airijos ieškotų, o grįžtų į savo kraštą ir čia kurtų gyvenimą", – sakė L. Nestiukas.

Žmonės džiaugėsi Leonu Nestiuku. Ir ne tik gervėtiškiai. Atvažiuavę vilniečiai visada užsuka į šventovę, pasikalba su klebonu. Ne tik užprašo Mišias už artimuosius, bet ir krikštija vaikus, vaikaičius.

– Tiek daug iškentėjusi parapija, kovodama už lietuvišką žodį sovietų, o anksčiau lenkų okupacijos metais, pagaliau turi savą lietuvių kunigą. Tai mums Dievo dovana, – įsitikinę gervėtiškiai.

– Mano parapijiečiai – nuostabūs. Jie kilnūs, šviesūs ir nuoširdūs, – apibūdina Gervėčių lietuvius kun. Leonas Nestiukas.

Kun. Leonas Nestiukas su Alfonsu Auguliu (dešinėje)

Kun. Leonas Nestiukas (kairėje) su Girių kaimo lietuviais

ATSIŪSTA PAMINĖTI

KARIŪNAS. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos leidinys. 2006 m. birželis, nr. 2(89). Atsakingas redaktorius plk. lt. dr. Gintautas Surgailis.

LIETUVA STALINO LAIKAIS. Straipsnių rinkinys iš daugelio laikraščių. Paruošė Jadvyga Viluckienė ir Antanas Viluckis (sūnus). Leidėjas – Antanas Viluckis, Kiekut 202 c 24404 Maasholm, Germany.

KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA IR JOS SAKRALINIS PAVELDAS. Sudarytoja Svetlana Poligienė. Redaktorė Rasa Sinkevičiūtė. Leidinio rengimą skatino: Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, kun. dr. Algirdas Jurevičius, kun. lic. Antanas Gėdiminas Tamošiūnas, ses. Kristina Venskaitė, MVS. Leidinys didelio formato, labai gausiai iliustruotas. Leidėjas "Savastis", (Pilies g. 16, LT-01123 Vilnius). Vilnius, 2006 m., 379 psl. Tiražas 1000 egz.

Mirė povandeninį laivą padėjęs išgelbėti lietuvis

Amžinybėn iškeliavo karo herojus Zenonas Lukošius

EDVARDAS ŠULAITIS

Rugpjūčio 12 d. amžinybėn iškeliavo plačiai Amerikoje žinomas lietuvių kilmės vyras Zenonas Benediktas Lukošius, kuris daug prisidėjo prie vokiečių povandeninio laivo U-505 išgelbėjimo Atlanto vandenyne prie Vakarinės Afrikos krantų 1944-aisiais, Antrojo pasaulinio karo metu. Iškeliamas jo didvyriškumas, kai mūsiškis, nepaisydamas pavojaus būti susprogdintam, vyko į vokiečių laivą.

Tai buvo lietuvių emigrantų vaikas, gimęs labai lietuviškoje Roselando apylinkėje, Čikagos pietinėje dalyje. Šį pasaulį Zenonas išvydo 1918 m., o sulaukęs 14 metų jau turėjo palikti mokyklą – nelaimės metu žuvus tėvui, privalėjo dirbti ir išlaikyti motiną.

Paimtas į JAV kariuomenę, Zenonas tarnavo laivyne kaip mechanikas. Tuo metu jis padarė didžiulį žygdarbį, kuris jam suteikė “Sidabrinės žvaigždės” (“Silver Star”) apdovanojimą ir garbę. Jo ir kelių kitų likimo draugų išgelbėtas vokiečių povandeninis laivas U-505 buvo atplukdytas į Čikagą ir įkurdintas šalia Mokslo ir pramonės muziejaus. O kai

pradėjo rūdyti, pernai jam buvo paruošta vieta šio muziejaus viduje.

Mūsų tautietis taip pat daug prisidėjo prie šio povandeninio laivo išgarsinimo ir lėšų rinkimo, ypač kai laivui reikėjo naujos vietos. Sakoma, kad šis laivas yra didžiausia muziejaus atrakcija. Nuo 1954 m., kai jis buvo pastatytas Čikagoje, muziejų aplankė daugiau kaip 25 milijonai žmonių.

Pats Zenonas buvo ramus, nesigiriantis savo nuopelnais vyras. Grįžęs iš kariuomenės, rūpinosi šeima, dirbo pastatų stogdengiu. Jo žmona mirė prieš 11 metų, o vyriausias sūnus Tomas – 1965 m. Šiuo metu dar yra gyvos dvi dukros ir jaunesnysis sūnus Paulius; taip pat senelio gedi 7 vaikaičiai.

Z.B. Lukošiaus laidotuvių Mišios buvo rugpjūčio 18 d., 11 v.r., Spirit of God Fellowship šventovėje, 16360 S. State St., South Holland miestelyje, Čikagos priemiestinėje pusėje.

Apie Zenoną plačiai rašė didžioji Čikagos amerikiečių spauda, iškeldama lietuvių drąsą ir pasiaukojimą *Chicago Sun-Times* dienraštis paminėjo, kad jo tėvai – lietuviai. Smagu, kad

apie lietuvius amerikiečiai prabyla gera prasme. Dabar tai dažnai atsitinka (nebent tik sporto srityje).

SKAITYTOJAI PASISAKO

NUGRIAUTUS ŠVENTOVĖ?

Niujorko kardinolas Egan, 2004 metais pardavęs Šv. Onos šventovę už 15 milijonų dolerių, dabar nori parduoti šimtametę Aušros Vartų šventovę. New York Landmarks Conservancy laimėjo bylas dėl pasikėsinimo nugriauti New York Central geležinkelio stotį (1974) ir Šv. Bartolomiejaus šventovę (1991) JAV Vyriausioje teisme. Mes turim gauti savo šventovės pripažinimą kaip paminklą lietuviams imigrantams ir apsaugoti šventovę nuo nugriovimo.

Saulius Šimoliūnas, JAV

NEVYKĖS LIETUVIŠKAS FILMAS

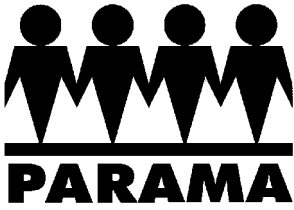
Šiuo metu Montrealyje vyksta Pasaulio filmų festivalis, kuriame buvo rodoma lietuviško filmo premjera *Anastasia*. Filme aktoriai vieni kalbėjo rusiškai, o kiti lietuviškai ir buvo angliškai įrašai. Tai aš pirmą kartą mačiau tokį filmą, nes filmas turi būti arba rusų, arba lietuvių kalba.

Filmas yra apie du brolius rusus, kurie ilgą laiką gyveno Lietuvoje ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę jie nutarė grįžti Rusiją. Todėl jie pagrobė grupę lietuvių kaip įkaitus ir su jais užsidarė viename mažame name. Iš ten jie su savo nešiojamu telefonu skambino Lietuvos valdžios pareigūnams, prašydami, kad juos išleistų į Rusiją, o kai ne, tai jie nužudys visus tuos žmones. Tai kvailystė, nes visi rusai, kurie tik nori, gali laisvai išvažiuoti į Rusiją. Tas filmas gali pasitarnauti tik rusų propagandai, esą rusai Lietuvoje skriaudžiami.

Lietuvos policininkai bandė pulti tą namą, bet tie du rusai atsisaukdavo, ir vienas iš tų brolių buvo sunkiai sužeistas, vėliau mirė. O likęs brolis vėliau buvo sužeistas, parkrito ant žemės, tai iš tų įkaitų vienas lietuvis griebė jo ginklą ir pradėjo su juo grasinti likusiems lietuviams ir su jais pradėjo žiauriai elgtis. Jis sakė esąs nubaustas kalėti iki gyvos galvos ir pradėjo šantažuoti Lietuvos vyriausybę, kad jam teiktų amnestiją, kitaip visus ten esančius sušaudys. Čia vėl labai bloga reklama lietuviams. Nemanau, kad tas filmas kam nors patiko.

L. Stankevičius, Montreal, QC

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 145 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk. 2.25% už 30-89 d. term. indėlius 2.35% už 90-179 d. term. indėlius 2.45% už 180-269 d. term. ind. 2.60% už 270-364 d. term. ind. 3.10% už 1 m. term. indėlius 3.25% už 2 m. term. indėlius 3.30% už 3 m. term. indėlius 3.40% už 4 m. term. indėlius 3.45% už 5 m. term. indėlius 3.30% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000) 4.00% už 1 m. GIC invest. pažym. 4.00% už 2 m. GIC invest. pažym. 4.20% už 3 m. GIC invest. pažym. 4.20% už 4 m. GIC invest. pažym. 4.25% už 5 m. GIC invest. pažym. 3.00% RRSP & RRIF (variable) 4.10% RRSP & RRIF 1 m.term.ind. 4.20% RRSP & RRIF 2 m.term.ind. 4.30% RRSP & RRIF 3 m.term.ind. 4.40% RRSP & RRIF 4 m.term.ind. 4.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind. 4.25% už JAV dolerių 1 metų GIC 2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo .....7.00% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate) 1 metų .....5.30% 2 metų .....5.40% 3 metų .....5.75% 4 metų .....5.75% 5 metų .....6.10% - su keičiamu nuosimčiu 6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES) KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v. LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239 1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ISLINGTON & BLOOR 5 kambarių “condo”, 24 val. apsauga, balkonas, vaizdas į miškus/vakaru, poirtinis parkavimas, perėjimas į požeminę per eilę pastatų po stogu. Paskubėkite, \$259,000.

SKAMBINKITE

TEODORUI STANULIUI, B.A. 416-879-4937 (nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Je norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

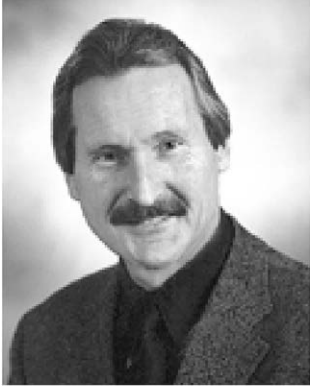
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Po krepšinio pasaulinio čempionato Japonijoje, kuriame Lietuvos rinktinė, turėjusi geresnių vilčių, tapo nustumta į 7-ąją vietą, pasigirdo nemažai ir aštresnės kritikos. Lietuvos spaudoje teigiama, kad rinktinė turėjusi daug jėgos, užsidegimo, net žvaigždžių, bet stokojusi smegenų... Rinktinės strategas pripažino, kad jo auklėtiniams užtekę visko, išskyrus protą. Ypač parbrėžtos komandos kapitono Arvydo Macijausko klaidos. Anot A. Sireikos, komandai reikia žmogaus, kuris imtųsi iniciatyvos, sužaištų ramiai, atkovotų kamuolį, galėtų prasiveržti ir tritaškį laimėti. Girdi, dabar tokio neturime.

• Europos lengvosios atletikos čempionate 20 km sportinio ėjimo varžybose Sonata Milušauskaitė užėmė 21 vietą, Švedi-

jos sostinės gatvėmis nuotolį įveikusi per 1 val. 36 min. 20 sek. ir aplenkusi švedę Minica Svensson.

• Dukart olimpinis čempionas ir dukart pasaulio disko metimo čempionas bei Europos pirmenybių nugalėtojas Virgilijus Alekna Ciuriche (Šveicarija) laimėjo Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) “Aukso lygos” ketvirtąjį varžybų tarpinį. Sėkmingiausias buvo trečiasis V. Alekno bandymas. V. Alekna šiemet laimėjo 14 varžybų, kuriose dalyvavo, o nuo praėjusių metų rugpjūčio iškovojo 20 pergalių iš eilės.

• Šiaulietis seimo narys Valerijus Simulik apdovanotas Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos vyriausybės atminimo medaliu. V. Simulik 1997-1998 metais įkūrė moksleivių sporto klubą “Gytariai”. Tai

Jaunimo beisbolo rungtynės (“Baseball Weekend”) įvyko Wasaga Beach, ON, rugpjūčio 25-27 d.d. Dalyvavo 22 komandos iš Kanados ir JAV. Nuotraukoje “Kretingos” stovyklos komanda, laimėjusi pirmą vietą “B” grupėje. Stovi (iš k.): Vaiva Kuraitė, Lina Jaglowitz, Ben Cottreau, Ričardas Jaseliūnas, Derek Klevinas, Matt Tierney, Stasys Kuliavas. Sėdi: Paulius Sergautis, Matas Freimanas, Onutė Smalenskaitė, Julija Šimonėlytė

pačiais metais V. Simulik buvo išrinktas Šiaulių miesto moksleivių krepšinio lygos pirmininku ir iki šiol vadovauja lygai.

• Šalia Panevėžio, Pajuosčio karinių pajėgų antroje aviacijos bazėje, rugpjūčio 18 d. Baltijos šalių parašiutininkai pasiekė rekordą – net 35 sportininkai ore, keturių kilometrų aukštyje, susikibo į žvaigždės formos figūrą. Norėdami pasiekti

tokį rezultatą, parašiutininkai treniravosi keturias dienas. Pasiiekti rekordą pavyko šokant penktąjį šuolį. Pernai Kėdainiuose grupinio šuolio metu ore buvo susikibę 32 parašiutininkai. Šiais metais sportininkams pavyko pagerinti Baltijos šalių rekordą. Lietuvos rekordas – 23 ore susikibę parašiutininkai, o pasaulio rekordas, kuris priklauso tailandiečiams – net 400 ore susikibusių parašiutininkų. **Inf.**

Pergalė, suvienijusi lietuvius

Š.m. rugpjūčio 20 d. įrašėme naują įrašą į Kanados lietuvių sporto istoriją – pirmą kartą dalyvavome kaip nepriklausoma lietuvių komanda “LT United” ir iš 51 mėgėjų komandos užėmėme antrą vietą ir laimėjome SI-

DABRO medalius. Iki aukso pritrūko 1 sekundės! Nugalėjome kiniečius jų tautinio sporto šakoje!

“Dragon boat” – tai ilgas laivas, kuriame poromis sėdi 20 irklautojų, vairuojami vairininko

gale ir būgnininko, kuris yra laikomas laivo širdimi, priekyje. Laivo pirmgalyje yra įtaisoma drakono galva. “Dragon Boat” laivų lenktynės prasidėjo Kinijoje jau daugiau kaip prieš 2,500 metų. Oakville Rotary klubas tęsia

puikią tradiciją – kasmet yra rengiamas Drakonų laivų festivalis-lenktynės. Tai labdaringas renginys. Pelnas skiriamas labdarinoms organizacijoms ir fondams. Praėjusiais metais atsitiktinai keliems iš mūsų teko dalyvauti lenktynėse papildant vieną kanadiečių komandą. Tada ir kilo mintis kitais metais suburti lietuvišką komandą.

Paskelbus šių metų varžybų laiką, teko ieškoti rėmėjų. Kreipėmės į kelias Ontario žymias lietuvių bendroves, bet mūsų prašymas buvo atmestas. Komandos dalyvio mokestis \$800. Todėl nusprendėme patys susimokėti už dalyvavimą, nuo irklautojo surinkę po \$40.

Ir staiga visai netikėtai pagalba atėjo iš ten, kur visai ne laukėme. Vaidas Gulbinas, bendrovės “Masova Inc” pirmininkas, pasiūlė ne tik sumokėti komandos dalyvio mokestį, bet ir atvedė į komandą savo darbuotojus. Ir pats su žmona Sonata pety į petį kovoją dėl pergalės.

Mus taip pat palaikė ir Lietuvos ambasada Otavoje. Nusprendę pasipuošti komandos marškinėliais, niekur neradome kokybiško Lietuvos herbo Vyčio atvaizdo. Informaciją gavome greitai.

Per tokį trumpą laiką, sudarius komandą vien tik iš norinčių dalyvauti, iš kurių dauguma irklą rankose laikė pirmą kartą gyvenime, laimėjimas liko fantastiška pergale, kuri mūsų širdyse tolygi auksui. Tai be galo geras jausmas ir įrodymas, kad norint galima pasiekti ir nepasiekiamą.

Komandą sudarė 8 merginos ir 12 vaikinių. Tik tai 3 vyrams teko pabandyti šio sporto anksčiau, o kiti 17 narių pirmą kartą įsėdė į drakonišką valtį tik 1 savaitę prieš varžybas. Komandoje buvo net 4 šeimos: Daiva ir Narimantas Botyriai, Sonata ir Vaidas Gulbinai, Gitana ir Raimondas Jareckai, Nida ir Tadas Kartavičiai.

Šioje sporto šakoje be galo yra svarbi sinchronizacija. Visi turi judėti kartu, kaip vienas, ir tai nulemia greitį. Žinoma, reikia ir raumenų. Bet svarbiausia vienybė, drausmė ir pasiaukojimas. Įvyko tai, ko patys nesitikėjome. Kiekvieną užplaukimą plaukėm vis greičiau ir greičiau. Paskutinis plaukimas buvo pats greičiausias. Jaudulys ir pergalės kvapas nugalėjo nuovargį. Per pertraukėles, kai visos komandos ilsėjosi, lietuvičiai kepė dešras ir žaidė tinklinį.

Begalinis ačiū visiems mūsų sirgaliams, kurie nepabūgę debesuoto dangaus atėjo mūsų palaikyti ir negailėjo gerklės šaukdami “valio”!

Tikimės, kad gimė nauja ir puiki tradicija. “LT United” suvienijo kelių kartų Kanados lietuvių pergalei!

Algis Zablockas

Pirmieji tarp drakonų

Nuotraukoje iš kairės – pirmoje eilėje pritūpę: Algimantas Zablockas, Narimantas Botyrius, Daiva Botyrienė, Nida Kartavičius, Laimonas Šileris, Tadas Kartavičius; antroje eilėje stovi: Aram Oganessian, Albinas Miskevičius, Sonata Gulbinienė, Saulius Petravičius, Gitana Jareckienė, Raimondas Jareckas, 1996 Olimpinis čempionas Larry Cain, Algirdas Sedvilas, Vaidotas Gulbinas, Vadim Orover, Linas Jankūnas, Giedrė Vitkauskaitė Linas Šlyka, Iveta Reinikovaitė, Sergey Jefimov; trūksta: Romo Kulvelio, Mykolo Glatkovo, Markos Arzumanyan ir Kristinos Rusienės

JAUNIMO ŽODIS

Gimtoji kalba

Jos žodžiai – brangakmeniai

RASA NORKUTĖ

Nesižvalgykime į svetimas padanges – ne jos sukelia ypatingus jautimus. Apsidairykime čia pat aplink save – aptiksimė neišsenkančias kūrybos versmes. Savo gimtinėje: tolimame nuo didžiųjų autostradų kaime, mažame miestelyje ar triukšmingame didmiestyje, bet savo Lietuvoje, savo šalėlėje.

Čia mūsų mintys, išreikštos žodžiais, sužėri įvairiausiais atspalviais, atsiveria neišmatuojama gelme, sutvyska sodriausiomis spalvomis ir tampa stipria dvasine jėga. Žodžiuose telpa džiaugsmo serenada, tarsi prie lango pražydusi obelis. Vakare dainuoja sutelktas ilgesys, kvėpianti po lietaus pieva, skaidrus oras. Įsivaizduojame ir galime išreikšti žodžiais: saulės spindulių prisodrinta, gaivaus lietaus nuplauta ir pagirdyta pieva. Visas šis grožis apjuosiamas vaivorykšte. Dar galime pasakyti: pievos kvapą pajuntame tik būdami arti. Žemės kvapą – prigludę prie žemės. Žodžiai: smilgos stiebelių šlapiais sparneliais po lietaus ropoja boružė. Mintyse palyginimui galime sudėti žodžius: tai Tėvynė Lietuva – tokia nedidelė savo didžiajame kelyje, kaip toji Dievo karvytė. Bet tokia reikšminga pasaulyje ir visatoje. Didelė mums: gintarinės Baltijos jūros skalaujama pakrante, ošiančiais miškais, sraunių upių išvaigota žeme, banguojančiais vasarojaus laukais – ji mums tokia svarbi ir didinga. Norisi ištiesti mylinčias rankas virš gyvybės, apsaugoti ją nuo naikintojų, nuo radioaktyvaus debesies, nuo prasdžiausių žolės degintojų. Mes norime savo gražiąją žemę apglėbti ne tik rankomis, bet ir širdimis.

Be galo vaizdinga ir turtinga lietuvių kalba. Ji atspindi išgyvenimų paletę, išsako ką jauti, ko sieki. GIMTOJI KALBA kaip motina: guodžianti, raminanti, kaip mylimoji – į palaimingas užmaršties gelmes gramzdinanti. GIMTOJI KALBA – gausybės ragas, nepaliaujamai teikiantis būties dovanas...

Prisiminkime pilko dirvų paukštelio vyturio balsą. Jis sminga giliai į širdį, į lietuvių širdį ir gali ją išjudinti iki pačių gilumų. Tik lietuvių krūtinėje GIMTOJI KALBA gali sukelti tokią gilią jausmų audrą. Man gera gyventi Lietuvoje ir kalbėti jos kalba – tik lietuvis gali šitaip prabilti apie

Lietuvą ir jos kalbą. Ir tik tada, kai patiria jos gerumą, kai JĀ GERBIA ir MYLI. Ir garbina JĀ, lyg įsimylėjęs, svaigstantis nuo galėjimo ištarti GIMTOSIOS KALBOS vardą: aš myliu JĀ, nes motina JĀ idėjo į mano lūpas, akis, sielą. JOS ŽODŽIAIS aš tariau VISAGALINČIO KŪRĖJO vardą.

Motina ir Dievas leido man gyventi, mokė GIMTOSIOS KALBOS. Tos kalbos pagalba aš supratau gyvenimo vertę, mokiausi gyventi. GIMTOJI KALBA man suteikė dieviškąją galią, prilygstančią stebuklui. GIMTOJI KALBA – vilčių viršūnė, stiprybės ženklas, tikslas, pergalės išraiška, siekimų išsipildymas.

Į GIMTAJĄ KALBĄ kreipiuos kaip į gyvą, kaip į dieviškąją esybę, turinčią magišką galią. Ji atskleidžia patriotinius jausmus bendraujant su gimtine. Ji – būtybė, jaučianti gerį ir blogį. Ji kenčia ir reikalauja užuojautos. Ji – meilės aktas ir vaikiškas trapumas. Ji ideda į lūpas sopulį ir džiaugsmą, kad galėtum pažinti ne tik artimųjų bet ir Tėvynės skausmą, prisiimtą dalį kančios, palengvintum gėlą. Ji padeda išbučiuoti Tėvynės žaizdas. Ji – lyg Kristaus prisilietimas, gydantis ligonį ir neigalųjį. Ji – amžių stebuklas.

GIMTOSIOS KALBOS negalima prievartauti. Ji – pasirinkimo žingsnis. Tik tuomet žmogui ateina rami palaima, kai ji šviečia lyg gyvybės liepsna, žiburys grįžtančiam naktį iš tolimo kelio. GIMTAJĄ KALBĄ reikia išmokyti, kad Ji taptų savastimi, kaip Tėvynė – kur tu, žmogau, bebūtum, liktų atmintyje ir širdyje. Kad Ji taptų tavo kasdiene malda, kurią galėtum kartoti, kaip brangiausius žodžius, kuriuos padovanoja patys brangiausi žmonės.

GIMTAJĄ KALBĄ atliekamos sakrališkiausios šeimos apeigos, susijusios su papročiais bei tradicijomis. GIMTAJĄ KALBĄ pažymimi svarbiausi žmogaus gyvenimo aktai: gimimas, krikštas, Pirmoji Komunija, santuoka ir tėvų palaiminimas išeinant į gyvenimą. Ligonio Patepimas, mirtis. GIMTAJĄ KALBĄ mažas vaikelis mokosi sudėti pirmuosius lietuviškus žodžius, mokosi skaityti elementorių. GIMTAJĄ KALBĄ į dangų kyla bendra šeimos ir giminės malda.

GIMTOJI KALBA nepa-

klūsta jokioms valdžioms ar laiko įstatymams, nes Ji – santarvė ir susikalbėjimas. Visi apribojimai kalbėti GIMTAJĄ KALBĄ, draudimai melstis gimtąją kalbą lieka už gimtojo slenksčio. Žiūrint pro istorijos dulkėmis apneštą buvusių amžių bėgsmą, KALBA išsilaikė ir išsilaikys kaip ir Lietuva – sunkiausiomis akimirkomis.

GIMTOJI KALBA – Tėvynės simbolis. Ji plevena atklydusi iš tolimų amžių glūdimos, lyg geroji senelio rankų dvasia. Ji reikalinga globai ir susigyvenimui. Ji reikalinga rankoms, imančioms ir raikančioms duoną, išaugintą žemdirbio triūsu ir palaiminta vyturio giesme. JOS reikia, kad neužgęstų jausmų židiny, kad skambėtų daina, juokas. Ji – visa Lietuva, visos tautos dvasingumo pamatai ir gyvenimo darna.

GIMTOJI KALBA – gilių minčių žadintoja, poetų pasaulis, erdvė ir tobulybė, moralinė tautiečio atsakomybė. Ji – Tėvynės likimas, pareigos suvokimas, piliečio misijos suvokimas. GIMTOJI KALBA – meilės, pasiaukojimo ir pasididžiavimo savo kraštu kalba.

Įsiklausykime į savo kalbą: Ji rami, nuotaikinga, giedri, lyg ankstyvas pavasario rytas. Rami, viltinga. Graži kaip devynspalvė vaivorykštė, nuausta iš visų laumės juostų. Ji įamžinta kiekviename iš mūsų praeities per dabartį į ateitį. Ji amžina žmogaus ir Tėvynės egzistencijos prie-laida.

Mes kiekvienas atsakingas už GIMTOSIOS KALBOS egzistavimą, JOS išlikimą, JOS grožį ir žavesį. Ji – mūsų šiandienos ir būsimų amžių meditacija. Su-vokime, atraskime, dovanokime būsimoms savo tautos kartoms žodžių klotus. Juk GIMTOJI KALBA – pirmoji pavasario žolė, pienių, saulės dukrų šypseną ir medus, varvantis iš pienės pūko. Ji – pabirusios vidurnakčio žvaigždės, sidabro žolė ir žaliosios pievos. Paparčio žiedo atrastoji taurė, rasos skonis ir vėjo daina pušų šakose. Kiekvienas žodis man atrodo lyg gyva knyga, kurioje saugomas žmogaus likimas, išminties lobiai. Žodis – gyvenimo patirtis, žinių šaltinis, iš kurio gimsta mintys, kurios leidžia trumpai stabtelėti ir paklausti save, ką įsimintino šią dieną padarei, kokie tavo planai rytojui. (Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS METINIS SUVAŽIAVIMAS

įvyks š.m. rugsėjo 22-24 d.d.

“Kretingos” stovyklavietėje, Wasaga Beach, ON

DISKUTUOSIM PROJEKTUS IR NUTARIMUS,
RINKSIME NAUJĄ VALDYBĄ

Gali dalyvauti atstovai 18-35 m. amžiaus.

REGISTRUOTIS IKI RUGSĖJO 15 D.

SUJUNKIME KANADOS LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ!

Informaciją ir registracijos anketas teikia
Julija Puodžiukaitė el. paštu: julia.puodziukas@gmail.com
KLJS valdyba

SKAUTŲ VEIKLA

Skautų draugovė “Romuva-2006” stovykloje

Ntr. K. Dambaraitės-Janowicz

Vyresnysis brolis Arūnas Dailydė stovykloje “Romuva-2006” moko jaunesnius brolius – A. Valickį, M. Sriubiškį, D. Kuliešių, K. Paliulį ir A. Grybą – kaip statyti lapinę

Ntr. R.R. Otto

Paukštytės taiklumo pratybose “Romuva-2006” stovykloje

Ntr. R.R. Otto

ŠYPSENOS

Iššaudė savuosius

Kai Chruščiovas atvažiavo į Ameriką ir su Eisenhoweriu išsi-kalbėjo apie girtavimą, Amerikos prezidentas jam sako:

– Pas mus Amerikoje girtoti nepamatysi: jei išgeria, tai ir sėdi namuose. Chruščiovas netiki...

– Na, jeigu netiki, imk pistoletą ir eik naktį į miestą; jei sutiksi girtą, iš karto ir šauk į jį.

Chruščiovas taip ir padarė. Išėjo, žiūri – už kampo eina girtas. Pykšt ir nušauna. Pamato kitą – ir gi...

Rytojaus dieną vietos laikraš-tis išspausdino tokią žinią: “Šią-nakt storus ir plikas žmogus mūsų sostinėje iššaudė Tarybų sąjungos ambasados tarnautojus.

Parengė Stasys Prakapas

ATEITININKŲ ŽINIOS

Sueikim pabendrauti!

Kviečiame visuomenę, o ypač ateitininkus bei buvusius ateiti-ninkus atsilankyti į įdomų pa-bendravinimą rugsėjo 30, šeštadienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos kavinėje (Resurrection Road ir Bloor Street, truputį į vakarus nuo Islington požeminio stoties).

Kad vakaras būtų įdomesnis ir mus praturtintų, pakvietėm dr. Petrą Kisielių, jn., iš Čikagos, IL, vesti pokalbiui tema: *Kristocent-riškas požiūris į tautiškumą*. Su dr. Petru ne vieną vasarą žiemos ar studentų kursų esame pralei-dę kartu. Šiomis dienomis, įsigi-jęs gydytojo profesiją, augindamas šaunią šeimą, jis nepagaili

laiko ir yra dažnas paskaitininkas ateitininkų pobūviuose tiek JAV-ėse, tiek Lietuvoje. Jis visuomet kalba su giliu įsitikinimu, kviečia įsijungti į minčių dalinimąsi ir tikisi įdomių diskusijų. Pasisotinę dvasiškai, nepamiršime pasiso-tinti ir žemiškai prie kavutės ir pyragų. Ateikite pabendrauti, įdomiai praleisti šeštadienio va-karą ir pamankštinti protus bei pasmagurianti puikiais kepsniais.

Kaina – nenustatyta, tačiau kviesime prisidėti laisva auka išlaidoms padengti. Jūsų laukia Toronto ateitininkų iniciatyvinė grupė – Gabija Petrauskienė, Rūta Rusinienė, Rūta Rygelienė ir Laima Underienė. Inf.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

*Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 44 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 1.96 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.47 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.35 mln. dol.*

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Ilgamečiam Medžiotojų ir žūklautojų klubo
“Tauras” valdybos nariui

AŲA
JONUI LASIUI
mirus,

gilią užuojautą reiškiamo jo sūnui JONUI, dukteriai
LAIMAI, jų šeimoms ir artimiesiems –

“Tauro” klubo valdyba ir nariai

AŲA
JONUI LASIUI
mirus,

jo vaikus – KOSTĄ-JONĄ ir LAIMĄ bei jų
šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

Mažosios Lietuvos moterų draugija

MYLIMAI ŽMONAI, MAMAI IR MOČIUTEI

AŲA
DANUTEI PETRONIENEI
iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą JUOZĄ,
sūnus ir dukrą su šeimomis bei visus
artimuosius –

*Viktoras, Onutė Narušiai
ir šeima*

ATSISVEIKINIMAS SU

AŲA
DANUTE PETRONIENE

*Šią valandą didžiulės netekties
pasidalykim sielvartą per pusę,
Lai skausmas, žeidęs širdį, sumažės...*

Ilgus dešimtmečius į Lietuvą keliavo laiskai, pilni
meilės, ilgesio, išminties, patarimų ir atjautos visai
Petronių giminei. Tie laiskai mums visiems Lietuvoje
anais laikais buvo kaip duona, atgaiva ir paguoda. Juos
rašė mūsų mylima Teta Danutė Petronienė, nušvietusi
tiltus į Lietuvą, ištiesusi pagalbos ir paguodos ranką
gausiam giminių būriui gimtinėje. Gera buvo turėti švie-
sulį kaip amžinos atminties Danutę toli už Atlanto.
Didžiulį dėmesį ir meilę vyro giminei gali rodyti tik
labai kilnios dvasios, mylintis ir užjaučiantis žmogus.

Tokia asmenybė ir buvo mūsų mylima Teta, išaugusi
Kauno inteligentų šeimoje, baigusi medicinos mokslus,
sutikusi brangiausią žmogų Juozą ir kartu su juo išsaugo-
jusi santarvę bei stiprų dvasinį ryšį, mums visiems lieka
gražiausiu pavyzdžiu. Dėkojame Dievui, kad likimas
Dėdei Juozui ir mums visiems padovanojo tokią šviesios
sielos moterį. Šiandien, deja, mes rašome paskutinį –
atsisveikinimo laišką mylimai Tetai Danutei iš jos gimti-
nės Lietuvos.

Su skausmu širdyje norime pasakyti, kad liekame
kupini Meilės ir Dėkingumo jai už ilgus metus mums
visiems skleistą Šviesą ir Šilumą. Tegul šie mūsų jausmai
susilieja su nuoširdžia užuojauta mylimam Dėdei Juozui,
dukrai Rūtai, sūnums Ričardui, Robertui, Raimondui ir
Mykolui su šeimomis. Tariame paskutinį SUDIE,
mylima Teta Danute...

*Liūdi – Danutė ir Juozas Masiuliai bei vaikai
Eglė ir Tomas su šeimomis*

Po daugelio kelionių – paskutinė

A.a. Stasys Dalius (1921.IV.12–2006.VIII.19)

Stasys Julius Dalibagas 1945
m. pakeitė pavardę į Dalius. Gi-
mė Šetekšnėlių dvare, Šimonių
valsč., Panevėžio apskr. Tėvai –
Juozas ir Onutė Sakalauskaitė.
Augo penkių vaikų šeimoje. 1932
m. baigė Stelmuzės pradžios mo-
kyklą, įstojo į Zarasų žemės ūkio
mokyklą ir 1938 m. į Salų ž. ūkio
mokyklą. 1940 m. įstojo į Belve-
derio pienininkystės mokyklą,
įgijo pienininko specialybę ir ga-
vo darbą Sintautų pieninėje.

Artėjant frontui 1944 m. pa-
sitraukė į Vokietiją ir gavo darbą
Lauenburg pieninėje. 1945 m.
kovo mėnesį Raudonajai armijai
apsupus ir patekus į rusų rankas,
prievarta buvo paimtas į Raudo-
nąją armiją, iš kurios po trijų die-
nų pavyko pabėgti, apsigyveno
Oldenburg, Unterm Berg lietu-
vių stovykloje, kur įsijungė į ad-
ministracinį stovyklos darbą. 1947 m.
gruodžio 12 d. laivu “Ge-
neral Sturgis” pasiekė Kanados
Halifax uostą, gavo darbą Perron
aukso kasyklose. 1948 m. balan-
džio 18 d. Valdor miestelyje įstei-
gė lietuvių tarybą ir buvo išrink-
tas į valdybą. Baigęs sutartį, apsi-
gyveno Norandoje, buvo išrink-
tas Lietuvių b-nės vicepirmininku
ir sekretoriumi. 1951 m. balan-

A.a. Stasys Dalius

džio mėnesį atvyko į Hamiltoną
ir dirbo Ontario provincijos ligo-
ninėje. Išdirbęs 32 metus, 1984
m. išėjo į pensiją.

Apsigyvenęs Hamiltone įsi-
jungė į visuomeninį darbą, buvo
Tautos fondo valdyboje, Kana-
dos lietuvių b-nės apylinkės sek-
retoriumi, Kanados lietuvių b-
nės vicepirmininku, revizijos ko-
misijos nariu, liet. kredito koop.

TALKA sekretorium ir iki mir-
ties TALKOS kredito koop. izdi-
ninku, “Rambynas” pensininkų
klubo sekretoriumi. Keturis kar-
tus buvo išrinktas krašto tarybos
nariu. Penkis kartus PLB seimo
atstovu. 1965 m. suorganizavo
būrelį rinkti aukas Vasario 16
gimnazijai Vokietijoje. Lietuvoje
rašydavo į *Jaunąjį ūkininką*, *Za-
rasų kraštą*, Vokietijoje į *Lietuvį*
ir *Žiburius*. Kanadoje rašydavo į
Nepriklausomą Lietuvą ir *Tėviš-
kės žiburius*, Amerikoje į *Nau-
jienas*, *Dirvą*, *Karį* ir *Pasaulio lie-
tuvį*. Iki mirties išbuvo Kanados
lietuvių žurnalistų s-gos sekreto-
riumi. Kartu su K. Baronu pa-
rėngė ir išleido *Lietuviai Hamil-
tone*. Redagavo Šeštųjų Kanados
lietuvių dienų metraštį ir Hamil-
tono lietuvių kredito koop. TAL-
KA 1980 m. metraštį 50 metų su-
kakčiais. Yra parašęs ispūdžius
kelionių po pasaulio kraštus: *Pal-
mių pavėsy*, *Svečiose šalyse*, *Ki-
tuose kraštuose*, *Kalnų perėjose* ir
Srauniose upėse.

Velionis palaidotas Šv. Jono
lietuvių kapinėse Mississaugoje
šalia savo žmonos, anksčiau mi-
rusios.

Stasys Prakapas,
KLŽ s-gos pirm.

AUKOS

A.a. Danutės Petronienės
šviesiam atminimui pagerbti jos
vyras Juozas Petronis *Tėviškės ži-
buriams* aukojo \$500. Užjausda-
mi skaudžios netekties paliestuo-
sius, už auką nuoširdžiai dėkoja
savaitraščio leidėjai.

A.a. Danai Petronienei iške-
liavus amžinybėn, užjausdama
jos vyrą Juozą, dukrą Rūtą, sūnus
– Ričardą, Robertą, Raimundą ir
Mykolą, Antanas Kanonas *Tėviš-
kės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Jono Lasio atminimui,
užjausdami jo vaikus Kostą-Joną
ir Laimą bei jų šeimas, Kristina
(Dambaraitė), John ir Lukas Jano-
wicz *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

AŲA
VIKTORUI KRASAUSKUI

Lietuvoje tragiškai žuvus,

nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų ROMĄ KRA-
SAUSKĄ ir jo šeimą, sesutes – LIUCIJĄ JAROS ir
ELENA FIRA VIČIENE.

Dalinamės jūsų skausmu, kartu liūdime ir
prašome Dievo palaimos –

*M. Vaitkienė
Z. Barančiukas*

*L. Koperskis
A. Alsbergas*

MARLATT FUNERAL HOMES

**Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose**

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

*Mūsų senelių
maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti*

MEILĖ ♦ GERUMAS ♦ DOSNUMAS

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir
nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: **416-232-2112/409**

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklapis: www.labdara.ca

el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus
atleidimui nuo pajamų mokesčių

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

ANAPILIO parapijos atleidai bus rugsėjo 24, sekmadienį

- ♦ 3 v.p.p. iškilmingos MIŠIOS ir eisena su Švenčiausiuoju
- ♦ po MIŠIŲ – vaišės Anapilio salėje
- ♦ vaišių metu – meninę programą atliks: “Gintarėliai”
ir parapijos choras; prieš vaišes gros kaimo kapela

Bilietus į vaišes galima užsisakyti pas R. Celejewską tel. 416 231-8832

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

**PRINTING
NET**

Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Moving back to Lithuania!
Door to Door Shipping Service Provider
20' or 40' containers
PACKAGING, LOADING,
INSURANCE, DOCUMENTS
Osso & Osso Export/Import Co.
Ken Osso
Tel. 905-780-0290
ossoexport@sympatico.ca

WATERSIDE DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E. Mississauga, Ont. L5G 1E5
(Į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

www.watersidedental.ca

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2006 m. rugsėjo 27 ir spalio 11 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2006 m. rugsėjo 27 ir spalio 11 d.d

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$3.00* COUPON **\$3.00***
Off for 1 parcel **Off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

RUDENS VAKARAS

METINIS TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ BALIUS

DIDŽIOJOJE SALĖJE, 1573 Bloor St.W., Toronto

2006 m. spalio 14, šeštadienį, 7 v.v.

PIRMĄ KARTĄ KANADOJE SU NUOTAIKINGA PROGRAMA

“PUSBROLIAI ALIUKAI IR SESUTĖ”

Maloniai kviečiame visus dalyvauti vienos iš populiariausių
Lietuvos estradinės muzikos grupės, švenčiančios 10-ties metų jubiliejų, koncerte.

ŠILTA VAKARIENĖ SU VYNU, BARAS, TURTINGA LOTERIJA
Šokiams dainuos “Pusbroliai Aliukai ir sesutė”. Visa tai ir daugiau – tik \$35.

Bilietus galite įsigyti LN raštinėje tel. **416 532-3311**, sekmadieniais Lietuvių Namų svetainėje,
Anapilio ir Prisikėlimo parapijose. VYTAS KULNYS 416-769-1266, sabaso@yahoo.com;
RŪTA SNOWDEN 905-821-0157, rutasnowden@rogers.com

LAUKSIME JŪSŲ VISŲ! RENGĖJAI – LN Kultūros komisija ir Lietuvių Namai

P A D Ė K A

Dėkoju Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliams,
o ypač kuopos vadui Vytautui Pečiuliui už mano
gimtadienio sveikinimą šauliškame žurnale TRI-
MITAS ir TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE.

Dėkoju visiems kuopos šauliams už staigmeną
ir atvykimą į namus su daina bei dovanomis ir
didžiausia puokšte rožių. Taip pat negaliu pamiršti
savo kaimynių, ypač Marytės Vaitkienės, kuri mane
apdovanojo. Buvo praleistas malonus vakaras su
visais, o aš sutikau auksinį amžių.

Šauliškas aciū visiems –

Š. Zuzana Jonikienė

Kanados architektų patvirtinimo taryba (CACB) ir Kanados
Karališkasis architektūros institutas (RAIC) rugsėjo 5 d. paskelbė
apklausą, kurioje kviečiami dalyvauti šios srities mokslus užsienyje
baigę architektai, besistengiantys įsidarbinti Kanadoje. Norima su-
rinkti duomenis apie jų patiriamas kliūtis bei sunkumus. Apklausą
paskelbta interneto adrese <http://www.prismsurveys.com/cacbraic.htm>. Šiuo metu Kanadoje yra daugiau kaip 6,800 re-
gistruotų architektų, daugiau kaip 3,600 architektūrinių firmų. Per
pastaruosius 10 metų bene 2,500 naujų imigrantų pareiškė norin-
tys dirbti šioje srityje.

AUKOS

A.a. mylimos žmonos Teklės
Vališytės-Sekonienės atminimui
jos vyras Adolfas Tėviškės žibu-
riams aukojo \$300.

A.a. lakūno Leonardo Žilvyčio
15 metų tragiškos mirties atminimui
tėvai Alina ir Kazys Žilvyčiai
Tėviškės žiburiams aukojo \$100.

A.a. Jonui Jokubynui mirus,
užjausdama žmoną Ireną ir visą
šeimą, Irena Meiklejohn Tėviš-
kės žiburiams aukojo \$40.

A.a. Genovaitės Laurinavi-
čienės atminimui, užjausdami
seserį Onutę Yčienę ir jos šeimą,
Vida ir Vyta Paškai Tėviškės
žiburiams aukojo \$50.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

Praėjusią savaitę “Labdaros” slaugos namuose lankėsi Laurel Broten, Etobicoke-Lakeshore regiono, Onta-
rio parlamento narė. Ji kaip savanorė su slaugos namų gyventojais kartu atliko rytinės mankštos pratimus,
pagelbėjo virtuvės darbuotojams plauti indus, o gailstingosioms seselėms – apžiūrėti mūsų gyventojus. Lau-
rel Broten kaip savanorės laikas, “Labdaros” slaugos namuose buvo skirtas geriau susipažinti su šių namų
gyvenimu. Šią programą organizavo Ontario ne pelno siekiančių slaugos namų ir paslaugų pagyvenusiems
žmonėms draugijos. Nuotraukoje Laurel Broten tarp slaugos namų gyventojų.

Ntr. S. Odinek

TORONTONT

Anapilio žinios

• Praėjusį sekmadienį parapijos choras po vasaros atostogų jau pirmą kartą giedojo 11 v.r. Mišiose. Kviečiame į choro gretas įsijungti naujus dainininkus.

• Lietuvos kankinių šventovėje tuoktis ruošiasi Romualdas Vaičiulis su Aneta Vydraite.

• Rugsėjo 7, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. inž. Antanas Ketvirtis, 87 m. amžiaus.

• Rugsėjo 9, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Jonas Žiūraitis, 81 m. amžiaus, daugelį metų buvęs mūsų parapijos tarybos pirmininku ir iki šiolei ilgametis KLB Oakville apylinkės pirmininkas.

• Lietuvos kankinių šventė – Anapilio parapijos atlidai – įvyks rugsėjo 24, sekmadienį. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios rytą bus tik 9.30 val. (Mišių 11 val. tą rytą nebus). Iškilmingos pamaldos tą dieną bus 3 v.p.p. Jos prasidės eiseną su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapines ir palaiminimu kapinių koplyčioje. Sugrįžus į šventovę vyks iškilmingos Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. Anapilio salėje bus vaisės, kurias ruošia J. Girklienė. Bilietus į vaises sekmadieniais platina parapijos salėje Regina Celejewska. Kitomis dienomis prašome jai skambinti tel. 416 531-8832.

• Rugsėjo 24, sekmadienį, Anapilio autobusėlis maldininkus veš į Lietuvos kankinių šventės iškilmes nuo „Vilniaus“ rūmų 2.30 v.p.p. ir atgal parveš po pamaldų.

• Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje vasarinė Mišių tvarka baigsis su šiuo mėnesiu. Spalio 1, sekmadienį, Mišios bus jau žiemos tvarka – 2 v.p.p.

• KLB moterų draugijos mūsų parapijos skyrius po vasaros atostogų pradės savo veiklą susirinkimu spalio 1, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 17: 9.30 v.r. už a.a. Bronių Liškauską (I metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje rugsėjo 17, sekmadienį 10.30 v.r. už Bernotų ir Biržvilų šeimų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 16, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Eleną Gailevičiūtę.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکوjo: \$500 – J.V. Margis; \$200 – A. Sekonis.

A.a. Alfonsui Savickui mirus, užjausdama žmoną Adelę, dukteris – Moniką ir Ireną, sūnų Dan su šeimomis, Aldona Faličauskienė *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$25.

“BALTIC TREE SERVICE”. Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.).

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijos šventovėje vėl prasidėjo chorų giedojimas. Praeitą sekmadienį giedojo “Volungės” choras, o jaunimo choras pradėjo repeticijas. Ateinantį sekmadienį giedos “Retkartinis” parapijos choras, o rugsėjo 24 d. – jaunimo choras.

• *Žodis tarp mūsų* – rugsėjo ir spalio mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Parapijos taryba, kuriai pirmininkauja Rūta Girdauskaitė, pradeda naujo sezono veiklą tarybos prezidiumo posėdžiu, kuris vyks rugsėjo 18 d., 7.30 v.v. posėdžių kambary.

• Pakrikštyti: Olivija Kristina, Linos (Celtoriūtės) ir Patriko Zander dukrelė ir Matas, Loretos (Grigelaitytės) ir Sauliaus Varanavičių sūnus.

• Rugsėjo 6 d. palaidota a.a. Julija Šileikienė, 94 m. Kanadoj giminių neturėjo. Rugsėjo 8 d. palaidota a.a. Konstancija Naruševičienė, 93 m. Paliko vyrą Vyta, sūnų Vyta ir dukrą Kristiną Petrauskienę. Rugsėjo 11 d. palaidota a.a. Skolastika Eismantienė, 90 m. Paliko dukrą Aldoną Windeler, brolių Ksaverą Ratavičių ir seseris Aldoną ir Viktoriją su šeimomis. Tweed, ON, mirė a.a. Albinas Lajukas.

• Toronto ateitininkai sen draugiai kviečia visuomenę į paskaitą, kurią skaitys svečias iš Čikagos dr. Petras Kisieličius, jn. tema *Ar apsimoka būti lietuviu*, rugsėjo 30 d., 7 v.v. parapijos kavinėje. Po paskaitos bus vaisės ir diskusijos.

• Rugsėjo 14 d., 10 v.r. “Vilnius Manor” patalpose vyks Pasauliečių pranciškonų grupės Mišios ir susirinkimas.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 17: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Elvyrą Šelmienę; 10.45 v.r. už a.a. Juozą Raškauską – 5 metinės, už a.a. Antaną Stankų, už a.a. Algį Jagėlą ir jo šeimos mirusius; 12.15 v.d. už a.a. Vytautą Tasecką – 1 metinės.

A.a. Jonui Žiūraičiui mirus, užjausdami jo žmoną Reginę ir visus gimines, Stasys ir Janina Poškai *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$50.

A.a. Edvardui Prankevičiui mirus, užjausdami jo brolių Stasį, seserį Stasę Bušinskienę su šeima, gimines bei artimuosius A.J. Kutkos *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$25.

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, rugsėjo 17, 9.30 v.r. pamaldos su Šv. Komunija. Po pamaldų įvyks Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose. Šiomis pamaldomis grįžtame į normalią parapijos veiklos tvarką.

• Penktadienį, rugsėjo 22, 1 v.p.p. parapijos tarybos nariai su žmonomis rinksis pas Gytį ir Editą Šernus, Caledon, ON.

Lietuvių Namų žinios

• Rugsėjo 10 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 126 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos vicepirmininkė R. Snowden. Svečių knygoje pasirašė – D. Jančauskaitė iš Vilniaus.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – rugsėjo 27 d., 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje, Labdaros – rugsėjo 20 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

• “Pusbroliai Aliukai ir sesutė” koncertuos Toronto Lietuvių Namuose spalio 14 d. metiniame baliuje. Bilietai platinami Lietuvių Namų raštinėje darbo dienomis (tel. 416 532-3311), sekmadieniais Lietuvių Namuose ir parapijose. Taip pat bilietus platina ir informaciją teikia V. Kulnys (tel. 416 769-1266) ir R. Snowden (tel. 905 821-0157).

• Svetainei “Lokys” reikalingas barmanas. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

• Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Geras aptarnavimas, veikia baras.

Maironio mokyklos žinios

• Vasaros atostogos jau pasibaigė. Grįžtame prie lietuviškų knygų. Pamokos prasidės rugsėjo 16 d. Prašome atvesti vaikus 9.30 v.r. į mokyklos auditoriją. Mokiniai turėtų įeiti per mokyklos kiemą: juos sutikti – 11.55 v.r. mokyklos kieme.

• Jeigu kas dar neužregistravo mokinių, bus galima tai padaryti pirmąją mokslo dieną. Mokyklos pavadinimas – “Our Lady of Peace”, adresas – 70 Mattice Ave., (prie Bloor ir Kipling gatvių). Mokyklos vedėja – Virginija Zubrickienė, tel. 905 271-6859.

• Dėmesio, tėveliai! Rugsėjo 23 d. prašome vežti mokinius į Anapilį 9 v.r., (adresas – 2185 Stavebank Rd., Mississauga), kur jiems vyks įvairūs užsiėmimai. Mišios – 11 v.r., o po to mokinius tėvų komitetas pavaišins dešrelėmis.

• Aukštesnieji lituanistiniai kursai prasidės rugsėjo 30 d.

Živilė

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Buvęs montrealietis Romualdas (Romas) Sinius, 68 m. amžiaus, mirė rugsėjo 2 d. Olandijoje. Palaikai sudeginti rugsėjo 7 d. ir išbarstyti virš Šiaurės jūros. Romas gimė Utenoje. Meilę gimtinei ir jos žmonėms jis su žmona Carla Sinius-Wendel įamžino prasmingu darbu. Jau 1991 m. atidarė Lietuvos konsulatą savo namuose. Buvo Lietuvos respublikos garbės konsulas, o vėliau Lietuvos generalinis konsulas Olandijai.

1992 m. pradėjo Utenos miesto bendradarbiavimą su Olandijos Marienparko miesto pensionatu. 1996 m. įkurtas “Help Utenos pensionatas”, kuris šiemet gegužės mėn. atšventė dešimtmetį. Olandų parama šiam pensionatui gausi: Šv. Vincento Pauliečio koplyčia, autobusas, automobilai, baldai, virtuvės įranga, ligonių lovos, vasaros baldai ir kt. Nuo pirmųjų dienų Carla yra valdybos narė ir atstovė fondo ryšiams su Utena. Kad galėtų susikalbėti su muitininkais veždama gausią šalpą, Carla išmoko kalbėti lietuviškai. Romas ir Carla 1997 m. paskelbti Utenos garbės piliečiais. Anksčiau mirusi sesuo Regina Siniūtė-Ayre, grįžusi su vyru Lietuvon, atgautuose tėvų namuose įsteigė biblioteką.

Montrealyje liūdi jauniausia sesuo Marytė Jurkienė su vyru Rimu, jų dukterys Rima, Gintarė ir Živilė su šeimomis, o Lietuvoje Vytenis Jurkus su šeima. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

A.a. Viktoras Patapas, 57 metų amžiaus, staiga mirė rugsėjo 7 d., sūnus a.a. Juozo ir a.a. Marytės (Kuklieriūtės) Patapų. Liūdi žmona Carolyn (Corbett), sūnūs Joey ir Jason, taip pat Corbett, Kurylo ir Porter šeimos. Šeima prašė aukas siųsti “Kidney Foundation”. Po gedulinių Mišių St. Monica’s šventovėje palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse.

Aida Norkeliūnas-Norkis įsijungė į Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio minėtuvių komitetą. Joana Blauzdžiūnienė iš savo pareigų pasitraukė. Komitetas jai labai dėkingas už jos paramą ir darbštumą per pastaruosius metus. V.L.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

IEŠKOME auklės, kuri padėtų prižiūrėti specialių poreikių 3 metų mergaitę kelis vakarus per savaitę nuo 4-9 v.v. Skambinti 416-232-9772.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 (ex.26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416-503-1687.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos choras su klebonu kun. a.a. Petru Vanagu 1923 metais

Ntr. C.A. Gražienės